

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

Č.: VHÚ-95/2025

Výtlačok jediný!

Počet listov: 57

Počet príloh: -/-

Schvaľuje

riaditeľ Vojenského historického ústavu

plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

Bratislava 15. apríla 2025

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2024

Bratislava 2025

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2024

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:

Vojenský historický ústav

Sídlo organizácie:

Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)

Rezort:

Ministerstvo obrany SR

Forma hospodárenia:

štátna rozpočtová organizácia

Riaditeľ VHÚ:

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

Členovia vedenia:

Riaditeľ odboru VHV

PhDr. Peter ŠUMICHRAST, PhD.

- zástupca riaditeľa VHÚ:

Riaditeľ VHM:

pplk. Ing. Milan KUBIZNIAK

Riaditeľ VHA:

Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.

Riaditeľ Odboru LZ VHÚ:

pplk. Ing. Ladislav DANIELOVITS

Vedúca oddelenia FaPZ VHÚ:

Mgr. Alena BALÁŽIKOVÁ

Vedúci oddelenia LaIV VHÚ:

Ing. Jozef KUSALA

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV („VHÚ“)

**Krajná 27
821 04 Bratislava
tel. 02/48207703
vhu@vhu.sk**

ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ („OVHV VHÚ“)

**Krajná 27
821 04 Bratislava
tel. 02/48207702
ovhv@vhu.sk**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV („VHA“)

**Krajná 27
821 04 Bratislava
tel. 02/48207720
vha@vhu.sk**

ODBOR LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENIA VHÚ („OLZ VHÚ“)

**Krajná 27
821 04 Bratislava
tel. 02/48207725**

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM („VHM Piešťany“)

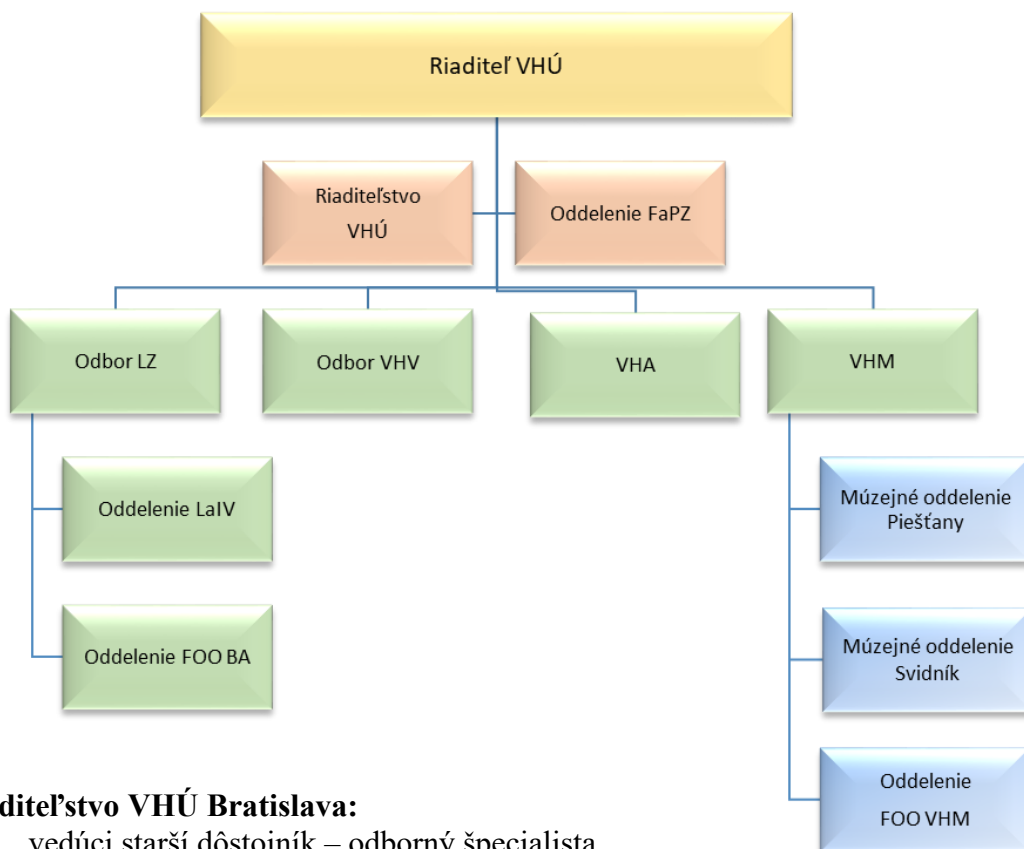
**Orviská cesta, LDS F-6
921 01 Piešťany
tel. 033/7913804
vhmpiestany@vhu.sk**

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM („VHM - Mo Svidník“)

**Bardejovská 14
089 01 Svidník
tel. 054/4864500
vhmsvidnik@vhu.sk**

Vojenský historický ústav („VHÚ“) bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- vedúci starší dôstojník – odborný špecialista
- vedúci starší dôstojník riaditeľstva
- mladší poddôstojník
- samostatný vedecký pracovník - vedecký tajomník
- samostatný referent (VS)

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- odbor logistického zabezpečenia
- odbor vojensko-historických výskumov
- vojenský historický archív
- oddelenie finančného a personálneho zabezpečenia

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (múzejné oddelenie Piešťany, oddelenie fyzickej a objektovej ochrany)

Svidník

- múzejné oddelenie VHM

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 168/2024 Z. z., výnosom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.,
- vojensko-historických služieb,
- všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách v znení neskorších predpisov.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. októbra 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hrobách,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte MO SR,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k významným historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojensko-historickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministrovi obrany SR, vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. realizovať ich priame vybavovanie,
- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

VHA je v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov verejným štátnym archívom, začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. c. a k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918 – 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 – 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 – 1992 a Armády SR, resp. Ozbrojených síl SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a sprístupňovanie,
- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 – 1918, 1939 – 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),
- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojensko-odborné práce, filmy, mikrofilmy, mapy a rôzne tlačoviny,
- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry MO SR spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím

konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre MO SR a vo všetkých útvaroch OS SR,

- rozvíja spoluprácu s archívami na území SR, s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívami (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

VHM Piešťany v zmysle registračnej listiny (MK 2156/98-400) a ustanovení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 168/2024 Z. z. a výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty plní úlohy celoštátneho špecializovaného múzea zameraného na vojenské dejiny Slovenska. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou a zároveň plní úlohy ústredného informačného, metodického, koordinačného a vzdelávacieho centra pre múzejnú činnosť v oblasti svojej špecializácie.

Vychádzajúc z odborného zamerania a špecializácie v zmysle ustanovení registračnej listiny jeho činnosť spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie vo vzťahu k iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM Piešťany:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie komplexnej múzejnej dokumentácie, vrátane chronologickej evidencie a katalogizácie zbierkových predmetov,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,

- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a prístupňovanie zbierkových predmetov formou stálych expozícií, dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav, publikačnej a edičnej činnosti, kultúrno-vzdelávacích aktivít a vedeckovýskumnej činnosti,
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajiku a objektov areálu VHM v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHĽAD VHÚ

Priority:

- rozvíjať VHÚ ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojensko-historické pracoviská rezortu ministerstva obrany a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí,
- zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy,
- dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb,
- v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach VHM usilovať o plnenie strategických cieľov v rámci stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike, pokračovať vo výstavbe VHM tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska,
- pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na činnosti Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG), i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jej členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.),
- pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracúvania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky,
- zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny,
- vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl,
- intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí,

- usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov OS SR.

B/ V archívnej činnosti

- skvalitniť podmienky uloženia a ochrany archívnych fondov a zbierok,
- zvýšiť kvalitu spracovávania odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy),
- skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky),
- vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch,
- vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na rozširovanie zbierkového fondu formou nadobúdania zbierkových predmetov z obdobia 18. – 20. storočia,
- doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov,
- zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov,
- skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva na Slovensku, so Zväzom múzeí na Slovensku a Slovenským komitétom Medzinárodnej rady múzeí (ICOM).

D/ V personálnej oblasti

- zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov,
- zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení,
- usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívníctva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracovanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSŤ VHÚ A JEHO NÁKLADY

VHÚ komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojensko-historických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odbor vojensko-historických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4.1 Hlavné činnosti VHÚ

- základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska,
- realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej činnosti, archívnej služby a výstavnej činnosti,
- zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť,
- spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy,
- nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie,
- využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavnickej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti,
- uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru,
- budovanie špecializovanej vedeckej knižnice,
- rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívmi na území SR,
- spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C.I.H.M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG) a Medzinárodnej rady múzeí (ICOM),
- vydávanie odborného časopisu Vojenská história,
- zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.

Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyrad'ovacie konanie.

Fond múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejné expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským útvarom pri zriaďovaní siení cti a slávy.

Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a v Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4.3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady VHÚ na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

Listom č. ÚSRK-1-9/2024 zo dňa 24. januára 2024 boli VHÚ oznámené záväzné ukazovatele na obdobie január až marec 2024 a následne dňa 28. marca 2024 zaslané záväzné ukazovatele na obdobie január až jún 2024 Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu obdobie január až jún 2024 č: ÚSRK-1-30/2024 nasledovne:

Schválené priemerné evidenčné počty:

- profesionálni vojaci: 7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 71

Celkom 78 osôb.

Skutočné priemerné evidenčné počty:

- profesionálni vojaci: 7,7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 69,9.

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti profesionálnych vojakov:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	6/40
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	1/13
Práceneschopnosť nad 21 dní	1/26

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	10/70
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	9/117
Práceneschopnosť nad 21 dní	10/868

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu **na obdobie január až marec 2024** č: ÚSRK-1-9/2024 zo dňa 24. januára 2024 boli rozpočtovej organizácii VHÚ stanovené tieto záväzné ukazovatele:

Príjmy spolu - 25 916,00 €, z toho:

- 210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku v sume 8 016,00 €,
- 220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby v sume 17 900,00 €.

Výdavky spolu - 1 217 542,00 €, z toho:

- Výdavky štátneho rozpočtu v sume 1 217 542,00 €,

Rozpočet VHÚ bol stanovený pre program 096 Obrana nasledovne:

Program	096	Obrana	1 217 542,00 €
Podprogram	09601	Riadenie a podpora obrany	1 217 542,00 €
Prvok	0960104	Ostatná podpora	1 217 542,00 €

Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie:

- 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania 401 793,00 €
- 620 Poistné a príspevok do poisťovní 152 101,00 €
- 630 Tovary a služby 632 025,00 €
- 640 Bežné transfery 31 623,00 €
- 710 Obstarávanie kapitálových aktív 0,00 €

Okrem toho boli VHÚ stanovené aj ďalšie ukazovatele týkajúce sa počtov zamestnancov rozpočtovej organizácie a objem prostriedkov určený na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania:

Kategória zamestnancov	Počet osôb	Limit mzdových prostriedkov (v eurách)
Spolu	78	401 793,00
z toho:		
profesionálni vojaci	7	69 228,00
zamestnanci vykonávajúci prácu vo verejnom záujme	71	332 565,00

VHÚ boli 28. marca 2024 zaslané opätovne záväzné ukazovatele **na obdobie január až jún 2024** Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu obdobie január až jún 2024 č: ÚSRK-1-30/2024.

Príjmy spolu - 25 916,00 €, z toho:

- 210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku v sume 8 016,00 €,
- 220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby v sume 17 900,00 €.

Výdavky spolu - 2 435 084,00 €, z toho:

- Výdavky štátneho rozpočtu v sume 2 435 084,00 €.

Rozpočet VHÚ bol stanovený pre program 096 Obrana nasledovne:

Program	096	Obrana	2 435 084,00 €
Podprogram	09601	Riadenie a podpora obrany	2 435 084,00 €
Prvok	0960104	Ostatná podpora	2 435 084,00 €

Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie:

- 610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	803 586,00 €
- 620	Poistné a príspevok do poisťovní	304 202,00 €
- 630	Tovary a služby	1 264 050,00 €
- 640	Bežné transfery	63 246,00 €

Okrem toho boli VHÚ stanovené aj ďalšie ukazovatele týkajúce sa počtov zamestnancov rozpočtovej organizácie a objem prostriedkov určený na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania:

Kategória zamestnancov	Počet osôb	Limit mzdových prostriedkov (v eurách)
Spolu	78	803 586,00
z toho:		
profesionálni vojaci	7	138 456,00
štátni zamestnanci	0	0,00
zamestnanci vykonávajúci prácu vo verejnom záujme	71	665 130,00

Následne bol VHÚ doručený dňa 18. júla 2024 rozpis záväzných ukazovateľov na rok 2024 č. SEEK-1-65/2024 nasledovne:

Príjmy spolu - 25 916,00 €, z toho:

- 210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku v sume 8 016,00 €,
- 220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby v sume 17 900,00 €.

Výdavky spolu - 1 217 542,00 €, z toho:

- Výdavky štátneho rozpočtu v sume 4 304 166,00 €.

Rozpočet VHÚ bol stanovený pre program 096 Obrana nasledovne:

Program	096	Obrana	4 304 166,00 €
Podprogram	09601	Riadenie a podpora obrany	4 304 166,00 €
Prvok	0960104	Ostatná podpora	4 304 166,00 €

Výdavky podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie:

- 610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 607 171,00 €
- 620	Poistné a príspevok do poisťovní	608 402,00 €
- 630	Tovary a služby	1 962 101,00 €
- 640	Bežné transfery	126 492,00 €

Okrem toho boli VHÚ stanovené aj ďalšie ukazovatele týkajúce sa počtov zamestnancov rozpočtovej organizácie a objem prostriedkov určený na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania:

Kategória zamestnancov	Počet osôb	Limit mzdových prostriedkov (v eurách)
Spolu	78	1 607 171,00
z toho:		
profesionálni vojaci	7	276 910,00
zamestnanci vykonávajúci prácu vo verejnom záujme	71	1 330 261,00

Pri rozpise rozpočtu na rok 2024 neboli VHÚ rozpočtované prostriedky Európskej únie.

Oznámením o zmene záväzných ukazovateľov č. SEEK-31-70/2024 zo dňa 23. decembra 2024 upravil zriaďovateľ záväzné ukazovatele pre profesionálnych vojakov zvýšením o 0,7 osoby na 7,7 osôb.

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu, ktoré boli VHÚ určené rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu:

Rozpočtová kategória, položka	Kód zdroja	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2024	Čerpanie rozpočtu k 31.12.2024	% čerpania k upravenému rozpočtu	% čerpania k schválenému rozpočtu	
Mzdy, platy	610	111	1 607 171,00	1 825 897,00	1 825 894,33	99,99	113,61
Poistné a príspevok do poisťovní	620	111	608 402,00	683 992,00	683 980,03	99,99	112,44
Tovary a služby	630	111	2 528 101,00	1 973 020,00	1 972 889,85	99,99	78,04
Bežné transfery	640	111	126 492,00	247 414,00	247 410,42	99,99	195,59
Kapitálové výdavky	710	111	0,00	1 889 034,00	1 888 651,61	99,97	0,00
VÝDAVKY - CELKOM	600+700		4 870 166,00	6 619 357,00	6 618 826,24	99,99	135,91

Schválený limit výdavkov stanovený záväznými ukazovateľmi bol v priebehu roka 2024 na základe rozpočtových opatrení upravený na sumu 6 619 357,00 €. Zmeny boli realizované z dôvodu navýšenia kapitálových výdavkov v oblasti investičnej výstavby, zabezpečenia mzdových výdavkov a bežných transferov a zníženia z limitu zo strany zriaďovateľa v kategórii bežných výdavkov.

5.1.3 Rozpočtové opatrenia z úrovne SEEK MO SR

1) Rozpočtové opatrenie RO02-98/001-2024/03

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie investičnej akcie (ďalej len „IA“) č. 37031 – Výstavba prístreškov v sume 119 195,00 €.

2) Rozpočtové opatrenie RO02-98/002-2024/04

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie investičnej akcie 35226 - Výstavba haly veľkorozmerných predmetov v sume 75 732,04 €.

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie IA č. 42163 – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v sume 58 482,01 € (úhrada faktúry č. 1124001673, IMAO electric, s. r. o. Považská Bystrica).

3) Rozpočtové opatrenie RO02-98/003-2024/04

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie IA č. 42163 – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v sume 29 265,53 € (úhrada faktúry 1124001673, IMAO electric, s.r.o. Považská Bystrica).

4) Rozpočtové opatrenie RO02-98/004-2024/05

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie IA č. 42163 – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v sume 77 341,76 € (úhrada faktúry 1124002092, IMAO electric, s.r.o. Považská Bystrica).

5) Rozpočtové opatrenie RO02-98/005-2024/06

Zdôvodnenie žiadosti: Zabezpečenie realizácie IA č. 42163 – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v sume 18 082,85 €.

6) Rozpočtové opatrenie RO02-98/006-2024/07

Zdôvodnenie žiadosti: Úprava rozpočtu v nadväznosti na vydaný Rozpis záväzných ukazovateľov na rok 2024 č. SEEK-1-49/2024.

7) Rozpočtové opatrenie RO02-98/007-2024/07

Zdôvodnenie žiadosti: Úhrada faktúry č. 102024125 na investičnej akcii „BA, VHÚ - Výstavba haly veľkorozmerných predmetov“ predloženej v zmysle uzatvorenej zmluvy o dielo č. VHÚ-44-77/2022.

8) Rozpočtové opatrenie RO02-98/008-2024/07

Zdôvodnenie žiadosti: Navýšenie finančných prostriedkov v sume 27 6616,00 € podľa priloženej prílohy č. 1 (úprava rozpisu záväzných ukazovateľov rozpočtu na r. 2024 č. SEEK-1-65/2024).

9) Rozpočtové opatrenie RO02-98/009-2024/07

Zdôvodnenie žiadosti: Úhrada faktúry č. 1124003254 na IA č. 42163 – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v zmysle zmluvy o dielo č. VHÚ-36/2024.

10) Rozpočtové opatrenie RO02-98/010-2024/08

Zdôvodnenie žiadosti: Úhrada konečnej faktúry za zhotovenie diela „Hala veľkorozmerných múzejných predmetov (militárií) vo Vojenskom historickom múzeu Piešťany.

11) Rozpočtové opatrenie RO02-98/011-2024/08

Zdôvodnenie žiadosti: Na úhradu faktúry č. 1124003671 za elektroinštalčné práce na investičnej akcii č. 42163 – Ba, VHÚ – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27.

12) Rozpočtové opatrenie RO02-98/012-2024/09

Zdôvodnenie žiadosti: Na úhradu faktúry č. 1124004179 za elektroinštalčné práce na IA č. 42163 – Ba, VHÚ – Rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave.

13) Rozpočtové opatrenie RO02-98/013-2024/10

Zdôvodnenie žiadosti: Nákup interiérového vybavenia do novovybudovanej haly veľkorozmerných zbierkových predmetov – militárií v objekte Vojenského historického múzea Piešťany (č. IA 52566).

14) Rozpočtové opatrenie RO02-98/014-2024/10

Zdôvodnenie žiadosti: Na preplatenie faktúry č. 1124004604 v zmysle zmluvy o dielo č. VHÚ-36/2024 - rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie v objekte VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave v sume 4 660,80 € a na preplatenie faktúr č. FV240072, FV240073 v zmysle zmluvy o dielo č. VHÚ-36-42/2024 – Rekonštrukcia vyhladkovej veže na Dukle, I. a II. etapa (č. IA 35227) v sume 381 552,89 €.

15) Rozpočtové opatrenie RO02-98/015-2024/10

Zdôvodnenie žiadosti: predložená cenová ponuka na odstránenie položenej štiepky a úpravu plochy pozemku v správe Vojenského historického múzea Svidník v sume 11 125,00 €.

16) Rozpočtové opatrenie RO02-98/016-2024/11

Zdôvodnenie žiadosti: Vyplatenie odstupného a odchodného z dôvodu skončenia pracovného pomeru dohodou s cieľom zabezpečiť zníženie počtu zamestnancov v sume 100 326,00 €.

17) Rozpočtové opatrenie RO02-98/017-2024/11

Zdôvodnenie žiadosti: Vyplatenie odstupného a odchodného z dôvodu skončenia pracovného pomeru dohodou s cieľom zabezpečiť zníženie počtu zamestnancov v sume 14 130,50 €.

18) Rozpočtové opatrenie RO02-98/018-2024/11

Zdôvodnenie žiadosti: Zvýšenie FP na základe žiadosti č. VHÚ-30-13/2024 z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v kategórii 610, 620 a 640 v sume 112 706,00 €.

19) Rozpočtové opatrenie RO02-98/019-2024/11

Zdôvodnenie žiadosti: Na nákup vysokovýkonného dokumentového skenera na voľné listy A3 – XINO S713 v sume 44 388,00 €.

20) Rozpočtové opatrenie RO02-98/020-2024/11

Zdôvodnenie žiadosti: Na zabezpečenie nákupu v EK 710 (Ba, VHÚ – Piešťany, letisko, BA, VHÚ - stabilné hasiace zariadenie v serverovni VHA BA, BA, VHÚ - Svidník – spojovacia lávka medzi budovou múzea a lietadlom Li 2, Ba, VHÚ – Nákup výpočtovej techniky) v sume 427 653,72 €.

21) Rozpočtové opatrenie RO02-98/021-2024/12

Zdôvodnenie žiadosti: Na základe žiadosti č. VHÚ-30-19/2024 o navýšenie finančných prostriedkov v kategórii 610 v sume 131 438,00 €.

22) Rozpočtové opatrenie RO02-98/022-2024/12

Zdôvodnenie žiadosti: Na základe žiadosti č. VHÚ-30-21/2024 o navýšenie v kategórii 610, 620 a 640 v sume 188 157,00 € a zníženie 2 232,00 €.

23) Rozpočtové opatrenie RO02-98/023-2024/12

Zdôvodnenie žiadosti: Voľné zdroje v sume 23,00 €.

24) Rozpočtové opatrenie RO02-98/024-2024/12

Zdôvodnenie žiadosti: voľné zdroje v sume 183,00 €.

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

V hodnotenom období bolo plnenie príjmov vo výške 86 820,78 €, t. j. na 335,01%. V porovnaní s dosiahnutou skutočnosťou za rok 2024 bol trend príjmov v sledovanom období rastúci.

RPP	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie príjmov	% plnenia k schválenému	% plnenia k upravenému
212 003 z prenajatých budov	6 276,00	6 276,00	6305,99	100,48	100,48
212 004 z prenajatých strojov	1 740,00	1740,00	1740,00	100,00	100,00
223 001 z predaja výrobkov, tovarov	17 900,00	17 900,00	15 962,00	89,17	89,17
292 012 z dobropisov	0	0	59 066,71	0	0
292 017 iné nedaňové príjmy – vratky	0	0	3746,08	0	0
Príjmy spolu	25 916,00	25 916,00	86 820,78	335,01	335,01

Rozpočtová položka 212 003 a 212 004

VHÚ v hodnotenom období prijal plnenie z vlastníctva, najmä z prenájmu bytových a nebytových priestorov a prenájmu múzejných predmetov na základe platných zmlúv.

Rozpočtová položka 223 001

VHÚ v hodnotenom období prijal plnenie z administratívnych a iných príjmov, najmä z platieb za vyhotovenie kópií archívnych dokumentov od obyvateľstva a zo vstupného.

Rozpočtová položka 292 012 a 292 017

VHÚ v hodnotenom období prijal plnenie z iných nedaňových príjmov z dôvodu preplatkov za teplo a elektrickú energiu. Iné nedaňové príjmy neboli plánované, nakoľko sa neočakávala úprava tarify za odbernú jednotku.

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

V hodnotenom období boli výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ čerpané na 135,91 % k schválenému rozpočtu. Čerpanie upraveného rozpočtu bolo vo výške 99,99%. V roku 2024 bolo čerpanie bežných rozpočtových výdavkov nižšie ako za rovnaké obdobie v roku 2023. Čerpanie výdavkov bolo realizované v súlade s plánom obstarávania zákaziek na rok 2024.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Tab. Mzdy, platy /610/ – v 1 825 894,33 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 607 171,00	1 825 897,00	1 825 894,33	2,67	113,61	99,99

Tab. Poistné a príspevok NÚP /620/ – v 683 980,03 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
608 402,00	683 992,00	683 980,03	11,97	112,44	99,99

Tab. Tovary a služby /630/ – v 1 972 889,85 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
2 528 101,00	1 973 020,00	1 972 889,85	130,15	78,04	99,99

Tab. Ekonomická kategória 631 – čerpanie vo výške 34 098,27 €

631	Cestovné náhrady	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
631001	Tuzemské	14 526,00	13 266,00	13 265,74	0,26	91,32
631002	Zahraničné	20 474,00	17 425,00	17 424,63	0,37	85,11
631003	Pri dočasnom pridelení na výkon práce	2 500,00	3 408,00	3 407,90	0,10	136,32

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 631 bolo realizované v súlade s plánom zahraničných pracovných ciest, na zabezpečenie tuzemských pracovných a služobných ciest zamestnancov a profesionálnych vojakov dočasne vyčlenených na výkon služby a obligatórne náležitosti na zabezpečenie platby príplatku za návštevu rodiny profesionálneho vojaka.

Tab. Ekonomická kategória 632 – čerpanie vo výške 246 796,52 €

632	Energie, voda, komunikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
632001	Energie	380 000,00	191 548,00	191 547,45	0,55	50,41
632002	Vodné, stočné	45 000,00	28 921,00	28 899,25	21,75	64,22
632003	Poštové služby	6 000,00	6 319,00	6 318,95	0,05	105,32
632004	Komunikačná infraštruktúra	14 000,00	12 117,00	12 116,48	0,52	86,55
632005	Telekomunikačné	12 000,00	7 915,00	7 914,39	0,61	65,95

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 632 bolo realizované na základe zmluvných vzťahov s dodávateľmi a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 633 – čerpanie vo výške 113 122,37 €

633	Materiál	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
633001	Interiérové vybavenie	19 375,00	12 644,00	12 643,08	0,92	65,25
633002	Výpočtová technika	14 000,00	11 001,00	11 000,60	0,40	78,58
633004	Prevádzkové stroje	18 390,00	5 936,00	5 935,64	0,36	32,28
633006	Všeobecný materiál	115 000,00	71 386,00	71 353,38	32,62	62,05
633007	Špeciálny materiál	0	477,00	477,00	0,00	0
633009	Knihy, časopisy	7 000,00	3 832,00	3 831,70	0,30	54,74
633010	Pracovné odevy	5 000,00	4 333,00	4 332,95	0,05	86,66
633013	Softvér, licencie	5 000,00	3 291,00	3 290,72	0,28	65,81
633016	Reprezentačné	1 670,00	258,00	257,30	0,70	15,41

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 633 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 634 – čerpanie vo výške 42 602,45 €

634	Dopravné	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
634001	Palivo, mazivá	45 200,00	12 830,00	12 829,98	0,02	28,38
634002	Servis, údržba	20 000,00	29 711,00	29 710,09	0,91	148,55
634005	Karty, známky	100,00	63,00	62,38	0,62	62,38

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 634 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 635 – čerpanie vo výške 838 297,70 €

635	RaŠÚ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
635004	Prevádzkových strojov, prístrojov	58 600,00	8 252,00	8 251,44	0,56	14,08
635005	Špeciálnych strojov	410 000,00	347 040,00	347 040,00	0,00	84,64
635006	Budov, objektov	450 00,00	483 007,00	483 006,26	0,74	107,33

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 635 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 636 – čerpanie vo výške 299,00 €

636	Nájomné za nájom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
636003	Špeciálnych strojov, prístrojov	1 000,00	299,00	299,00	0,00	29,90

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 636 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 637 – čerpanie vo výške 697 673,54 €

637	Všeobecné služby	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	% čerpania k schválenému rozpočtu
637001	Školenia, kurzy	2 000,00	1 192,00	1 192,00	0,00	59,60
637003	Propagácia, reklama	2 500,00	1 966,00	1 965,76	0,24	78,63
637004	Všeobecné služby	266 000,00	272 821,00	272 774,12	46,88	102,55
637005	Špeciálne služby	320 471,00	283 066,00	283 065,72	0,28	88,33
637006	Náhrady	21 175,00	6 631,00	6 630,94	0,06	31,31
637011	Štúdie, expertízy, posudky	11 000,00	0,00	0,00	0,00	0
637012	Poplatky a odvody	200,00	127,00	119,17	7,83	59,59
637015	Poistné	500,00	167,00	166,15	0,85	33,23
637016	Prídel do sociálneho fondu	24 420,00	21 948,00	21 944,64	3,36	89,86
637026	Odmeny a príspevky	8 000,00	7 998,00	7 997,60	0,40	99,97
637027	Odmeny a príspevky	25 000,00	20 012,00	20 005,62	6,38	80,02
637030	Preddavky	0	0	0	0	0
637034	Zdravotnícke zariadenia	0	1 873,00	1 872,50	0,50	0
637035	Dane	180 000,00	73 644,00	73 643,57	0,43	40,91
637036	Reprezentačné výdavky	2 000,00	6 296,00	6 295,75	0,25	314,79

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Bežné transfery /640/ – v 247 410,42 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
126 492	247 414,00	247 410,42	3,08	195,59	99,99

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 99,99 %.

Tab. Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ – v 1 888 651,61 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
0	1 889 034,00	1 888 651,61	382,87	0	99,98

Na rozpočtovej položke sa v hodnotenom období realizovalo čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 99,98 %.

5.3.2. Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim

VHÚ v hodnotenom období nemal výdavky hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim.

Majetok v správe RO VHÚ Bratislava so stavom k 31. 12. 2024

Rozpočtová organizácia VHÚ k 31. 12. 2024 vykazovala celkový dlhodobý majetok vo výške 26 207 907,44 €. Organizácia neeviduje v hodnotenom období žiadne záväzky a pohľadávky. Platobná disciplína bola v hodnotenom období dodržaná.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ Bratislava so stavom k 31. 12. 2024

DRUH MAJETKU	HODNOTA (v obstarávacích cenách)
013 - Softvér	2 723 365,92 €
021 - Stavby	12 229 784,30 €
022+024 - Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1 462 906,55 €
023 - Dopravné prostriedky	215 722,68 €
031 - Pozemky	4 482 849,53 €
032 - Umelecké diela a zbierky	761,79 €
DLHODOBÝ MAJETOK SPOLU	26 207 907,44 €

Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

- 765.1-knižničný materiál	155 272,18 €
- 765.2-múzejný materiál	110 778 746,06 €
- 765.3-archívny materiál	182 905,56 €
- 765.4-kultúrne pamiatky-nehnutelné	3 908 233,38 €

V operatívnej evidencii (OE):

- 762-OE-drobný nehmotný majetok	25 736,94 €
----------------------------------	-------------

5.4. Starostlivosť o majetok štátu a o objekty v správe VHÚ

Rozpočtová organizácia Vojenský historický ústav so sídlom v Bratislave („VHÚ“) má vo svojej správe 155 stavebných objektov, ktoré sa nachádzajú v lokalitách Bratislava, Piešťany, Svidník, Vyšný Komárnik a Tokajík. V roku 2024 sa vďaka významnej finančnej podpore zriaďovateľa VHÚ, ktorým je Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, úsiliu zamestnancov a profesionálnych vojakov VHÚ realizovalo viacero investičných akcií a množstvo rekonštrukcií, opráv a úprav nehnuteľností majetku štátu v správe VHÚ.

V roku 2024 pokračovala realizácia najvýznamnejšieho projektu v oblasti investičnej výstavby, výstavba novej výstavnej haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií v priestoroch Vojenského historického múzea („VHM“) v Piešťanoch, ktorej realizáciu schválila vláda Slovenskej republiky a ktorej ukončenie bolo vykonané kolaudačným konaním, ktoré sa konalo dňa 12. septembra 2024, kde bolo zistené, že stavba bola zrealizovaná v súlade so stavebným povolením a vyhovuje

prevádzkovým užívacím podmienkam, požiarным, bezpečnostným, hygienickým a stavebným predpisom a je spôsobilá na trvalé užívanie. V roku 2024 boli realizované činnosti súvisiace s technickým a technologickým vybavením budovy ako je zdravotníka, vzduchotechnika, silnoprúd, EPS, IBS, kanalizačná a plynová prípojka. V záverečnej etape sa dobudovali cestné asfaltové komunikácie a spevnené plochy, stojiská pre automobily vrátane stojísk pre elektromobily, autobusy a chodníky pre peších ako aj trvalé dopravné značenie. Okolie novej výstavnej haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií bolo upravené sadovníckymi úpravami, pričom boli vysadené trávniky a 15 ks nových stromov.

Stavebnými prácami sa zrealizovala novostavba celokovového prístrešku vo vojenskom objekte VHM Piešťany – kasárne SNP. Prístrešok je umiestnený na pôvodnej spevnenej asfaltovej ploche a bude sa využívať na uloženie veľkorozmerných zbierkových predmetov (pásová a kolesová technika) za účelom ochrany pred nepriaznivými vplyvmi počasia.

Realizáciou rekonštrukcie cestnej komunikácie a nespevnených skladových plôch v priestore Vojenského historického múzea - letiska, ktoré boli v dôsledku manipulácie a prejazdov pásovej techniky v značne poškodenom stave, bola nahradená pôvodná asfaltovo betónová komunikácia cementobetónovým krytom, pričom povrchové odvodnenie je riešené pomocou priečneho a pozdĺžneho sklonu do okolitého terénu.

Práce v oblasti investičnej výstavby a rutínnej a štandardnej údržby objektov VHÚ boli realizované aj v objektoch v správe VHÚ, ktoré sú v starostlivosti VHM – Mo Svidník. Už v roku 2021 sa začala rozsiahla rekonštrukcia vyhlídkovej veže na Dukle v katastri obce Vyšný Komárnik, ktorá pokračovala aj v rokoch 2022, 2023 a 2024. V zmysle PD prebehla rekonštrukcia 1. NP, v interiéri v rozsahu stavebných úprav stropov, rozvodov existujúcej vzduchotechniky a vykurovanie s rekuperáciou tepla na 1. NP, elektromontážne práce na elektroinštalácii silnoprúdu. V exteriéri sa zrealizovalo zateplenie spodnej časti fasády, odvedenie prebytočnej vody pomocou drenáže a výmena časti strešnej konštrukcie. Všetky stavebné úpravy boli navrhované a zrealizované tak, aby rešpektovali fakt, že objekt sa nachádza v ochrannom pásme „Dukelské bojisko“ a bol zachovaný a rešpektovaný architektonický zámer objektu.

V areáli VHM – Mo Svidník bola za účelom lepšieho sprístupnenia exponátu lietadla Lisunov Li 2 v zmysle PD osadená samonosná oceľová lávka, ktorá je pevne spojená s budovou múzea.

Pamätník 1. československého armádneho zboru a vojnový cintorín bol za aktívnej pomoci útvarov OS SR revitalizovaný a aj v roku 2024 tu pokračovali udržiavacie práce, prebiehala oprava prístupovej komunikácie k pamätníku a oprava povrchu podstavca pamätníka 1. ČSAZ na Dukle.

V neposlednom rade treba upozorniť na realizáciu prác v oblasti investičnej výstavby a rutínnej a štandardnej údržby objektu VHÚ v Bratislave. Konkrétne, v budove VHÚ na Krajnej ulici č. 27 v Bratislave sa zrealizovala už nevyhnutná rekonštrukcia vnútornej elektroinštalácie. Pri budove sa nachádza prípojková skriňa pre napojenie na elektrickú energiu, ako aj hlavný rozvádzač objektu, ktoré boli v nevyhovujúcom stave a nespĺňali požiadavky na bezpečnú prevádzku podľa platných noriem STN. Z dôvodu zmeny elektrickej siete z TN na TN-C-S bola vymenená elektroinštalácia a vymenené pôvodné svietidlá za svietidlá s nízkou energetickou účinnosťou. V budove sa inštalovalo aj nové núdzové osvetlenie a doplnili sa kazetové stropné podhl'ady.

Z dôvodu ochrany chráneného priestoru serverovne VHA v objekte VHÚ, Krajná 27 v Bratislave bolo zrealizované vybudovanie stabilného hasiaceho zariadenia s nevyhnutnými stavebnými úpravami. Ide o SHZ plynové s použitým hasivom MX 1230, ktoré slúži na uhasenie požiaru zisteného automatickými hlásičmi požiaru v štádiu jeho vzniku, pričom o vzniku požiaru informuje obsluhu. Zariadenie pracuje automaticky a nevyžaduje s výnimkou pravidelných kontrol, skúšok, údržby a revízií pracovné sily.

V priestoroch Vojenského historického ústavu v Bratislave boli ešte realizované hygienické maľby a výmena PVC krytiny na vybraných podlahách, čím sa zabezpečilo skvalitnenie pracovných podmienok zamestnancov VHÚ.

Na záver treba uviesť, že v roku 2024 boli v rámci plánu investičnej výstavby a rutinnej a štandardnej údržby efektívne, účelne a hospodárne vynaložené finančné prostriedky v sume 1 636 866,40 €.

Vecné hodnotenie:

Vo vojenskom objekte **B08.01.104-Objekt Krajná 27-VHÚ** v Bratislave boli v rámci rutinnej a štandardnej údržby (ďalej len „RaŠÚ“) a investičnej výstavby (ďalej len „IV“) zrealizované rekonštrukcie, opravy, drobné stavebné úpravy, stavebno-inštalčné práce a bežná údržba budov, zariadení a ich častí:

Investičná výstavba:

- dodanie a montáž SHZ pre server. v obj. VHÚ, Krajná – 20 306,40 €,
- rekonštrukcia elektroinštalácie VHÚ, Krajná – 233 874,42 €.

Rutinná a štandardná údržba:

- oprava a kotvenie klampiarskych prvkov budova VHÚ – 4 510,31 €,
- stavebné úpravy WC-3. NP budovy VHÚ – 4 764,00 €,
- výmena podlahovej krytiny a maľovanie VHÚ – 10 803,48 €,
- vytmelenie prasklín okolo okien a parapetov na budove VHÚ – 18 958,12 €,
- výmena kazetového stropu – VHÚ BA – 42 734,00 €,
- vnútorné maliarske a natieračské práce VHÚ a VHA, Krajná 27 – 5 280,00 €.

Vo vojenskom objekte **B08.12.007-Letisko-objekt VHÚ** a **B08.12.001-Kasárne SNP-objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ, t. j. vo Vojenskom historickom múzeu (ďalej „VHM“) v Piešťanoch pre Múzejné oddelenie Piešťany boli v hodnotenom období vykonané IV a nasledovná RaŠÚ:

Investičná výstavba:

- výstavba novej výstavnej haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií – 632 370,45 €,
- stavba prístrešku VHM PN – 119 194,87 €,
- rekonštrukcia cestnej komunikácie letiska VHM PN – 231 052,72 €.

Rutinná a štandardná údržba:

- oprava striech v kasárňach SNP PN – 7 822,60 €,
- oprava strechy a jej náteru na b.č.14 VHM PN – 19 878,65 €,
- úprava manipulačnej plochy pri expozícii lietadiel - VHM PN – 19 658,65 €,
- ochranný antikoročný náter brán hangáru H1 – VHM PN – 19 982,76 €,
- oprava oplotenia pri hale H4 VHM PN – 38 340,00 €,
- rekonštrukcia podláh VHM PN – 10 740,71 €,
- výmena otvorov oceľovej koštruktie – VHM PN – 21 364,50 €,
- oprava stúpačiek kanalizácie a vodovodu na budove č.48 - 2.NP – VHM PN – 55 022,90 €,
- čistenie rín a zvodov – VHM PN – 5 798,00 €,
- výmena poškodených rín a zvodov VHM PN – 20 871,30 €.

Vo vojenských objektoch **B10.25.003-Vojenské historické múzeum Svidník-objekt VHÚ**, **B10.25.004 - Areál DUKLA - objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ,

t. j. vo VHM v Piešťanoch pre Múzejné oddelenie Svidník boli v hodnotenom období vykonané IV a nasledovná RaŠÚ:

Investičná výstavba:

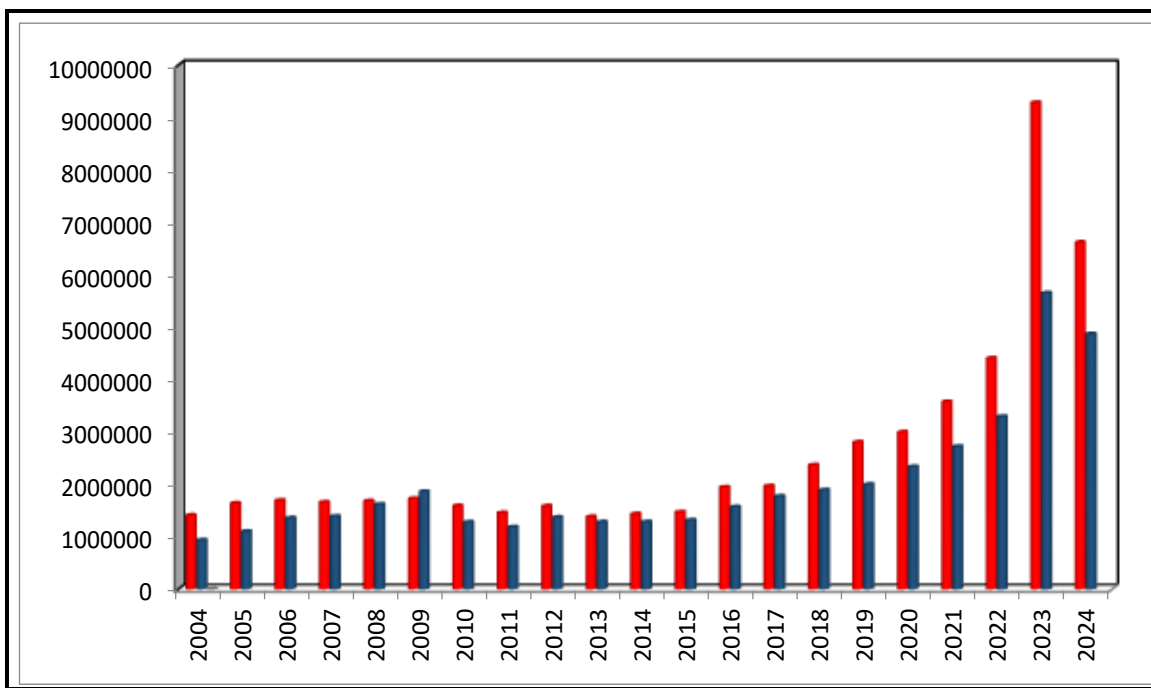
- dodávka a montáž oceľovej lávky k lietadlu VHM SK – 18 514,66 €,
- rekonštrukcia VVnD I. a II. etapa časť B – 381 552,89 €.

Rutinná a štandardná údržba:

- rekonštrukcia podláh VHM SK – 6 968,16 €,
- výmena 2 ks stĺpov VN – Vyšný Komárnik – 9 173,52 €,
- rekonštrukcia súdošia „Návrat do vyvraždenej obce...“ – 67 200,00 €,
- odstránenie starých podstavcov v areáli VHM SK – 59 880,01 €,
- stabilizovanie mlatového chodníka na mieste tragédie v Tokajíku – 9 624,00 €,
- oprava prístupovej komunikácie ku pamätníku 1. ČSAZ na Dukle – 2 472,00 €,
- stavebné úpravy na VVnD – 20 584,54 €,
- vymaľovanie vybraných priestorov budovy VVnD – 2 848,00 €,
- oprava balkóna centrálnej expozície – Mo SK – 2 366,00 €,
- výmena okna (výlez na strechu) VHM SK – 9 695,05 €.

Tab.: Vývoj rozpočtu VHÚ v eurách (2004 – 2024)

Rok	Schválený	Upravený
2004	936 931,00	1 411 230,00
2005	1 100 570,00	1 639 310,00
2006	1 358 390,00	1 694 150,00
2007	1 388 530,00	1 658 990,00
2008	1 618 230,00	1 684 020,00
2009	1 861 310,00	1 727 840,00
2010	1 279 200,00	1 590 410,00
2011	1 184 970,00	1 457 980,00
2012	1 371 700,00	1 589 060,00
2013	1 282 341,00	1 382 222,00
2014	1 284 171,00	1 435 508,00
2015	1 317 346,00	1 470 175,00
2016	1 568 180,00	1 945 695,00
2017	1 772 882,00	1 968 240,18
2018	1 892 146,00	2 367 403,00
2019	2 000 756,00	2 808 193,00
2020	2 336 260,00	2 999 035,00
2021	2 722 797,00	3 574 418,00
2022	3 293 795,00	4 408 413,33
2023	5 651 345,00	9 282 890,44
2024	4 870 166,00	6 619 357,00

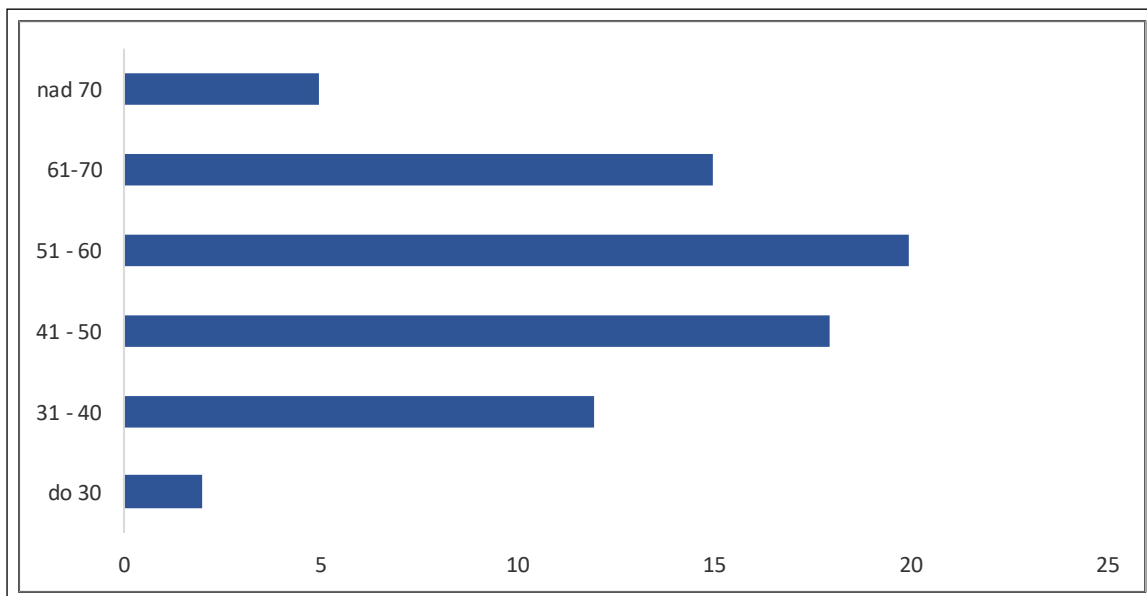
Schválený —————
 Upravený —————
 Jednotlivé sumy vid'. predchádzajúca tabuľka

Záver:

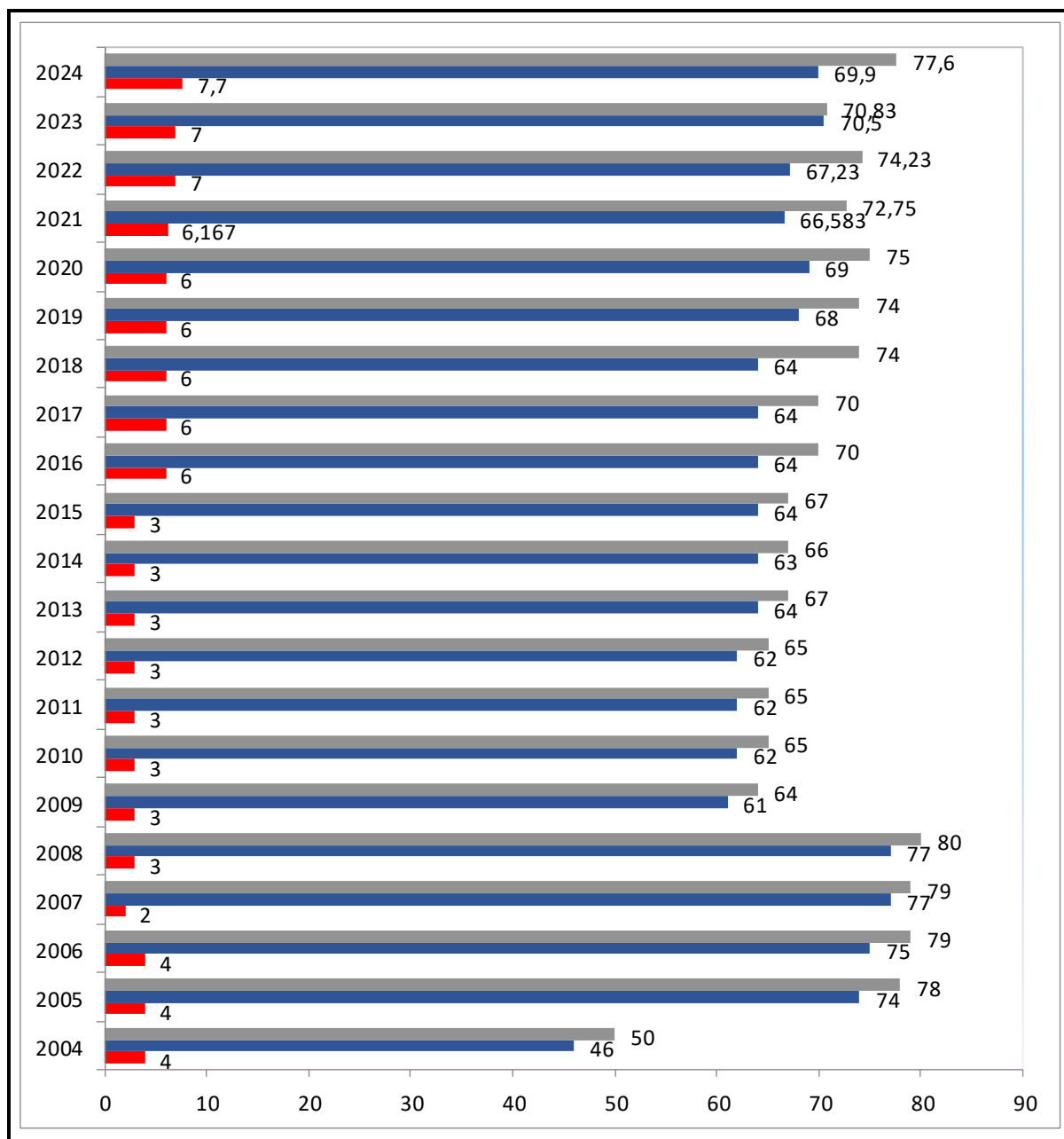
Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2024 boli vynaložené na plnenie úloh rozpočtovej organizácie na základe plánu hlavných úloh hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

6. Personálna práca

Tab.: Veková štruktúra zamestnancov VHÚ

Tab.: Vývoj tabuľkových počtov VHÚ (2004 – 2024)

Poznámka: Nárast tabuľkových počtov v roku 2005 bol spôsobený priradením pracovníkov fyzickej ochrany objektov.

6.1. Personálna práca so zamestnancami

VSD-OŠ plnil v hodnotenom období úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi (PrV) podľa pokynov riaditeľa VHÚ. Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a v stanovenej forme služobné hodnotenia piatim (5) profesionálnym vojakom dočasne vyčleneným v prospech RO VHÚ, riaditeľ VHM Piešťany spracoval v stanovenom termíne a v stanovenej forme služobné hodnotenia trom (3) profesionálnym vojakom dočasne vyčleneným v prospech RO VHÚ. Po oboznámení sa PrV s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad Ministerstva obrany SR.

Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania.

6.2. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období 6 pracovných zmlúv a 15 ukončení pracovného pomeru podľa príslušných ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“). Zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta, určené pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme, na základe prejavenej záujmu uchádzačov.

Vedúci zamestnanci VHÚ deklarovali svoje majetkové pomery v rozsahu podľa osobitného predpisu a predložili ich riaditeľovi VHÚ.

6.3. Štúdium profesionálnych vojakov

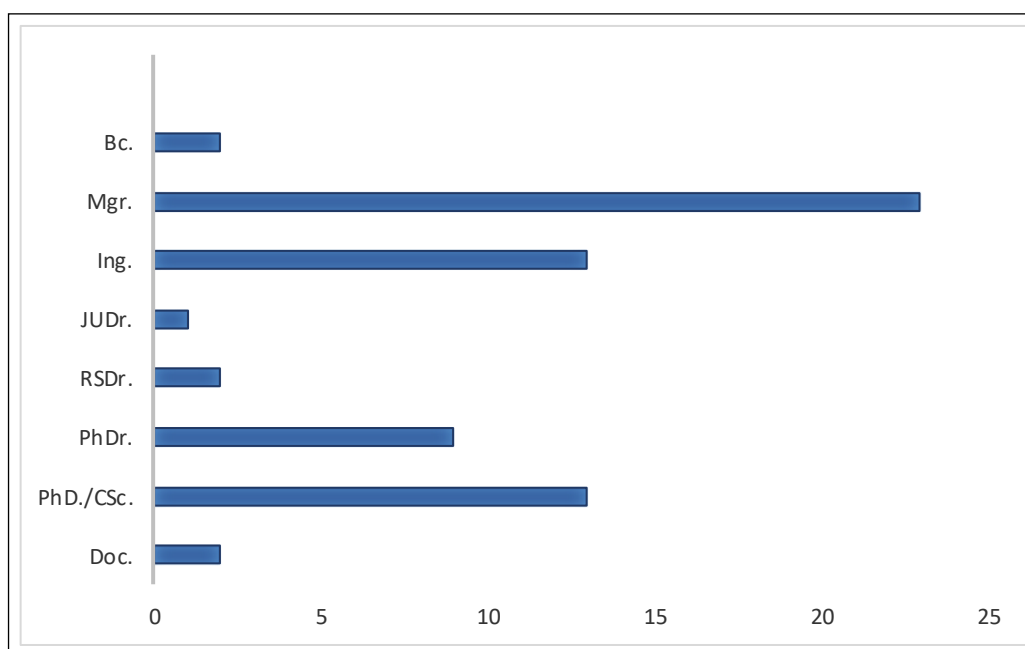
Profesionálni vojaci si svoje znalosti zvyšovali v rámci odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom.

Dvaja príslušníci VHÚ (mladší poddôstojník riaditeľstva VHÚ a mladší poddôstojník Mo Svidník) úspešne absolvovali v roku 2024 poddôstojnícky kurz OR-5 v 7. výcvikovom pluku Martin.

6.4. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci VHÚ zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení.

Tab.: Vedecké, vedecko-akademické tituly, pedagogické hodnosti

6.5. Prehľad príspevkov platených do NATO a EÚ a platieb iným medzinárodným inštitúciám v roku 2024

Dátum úhrady	Účel platby	Inštitúcia, ktorej boli členské príspevky uhradené	Výška príspevku
8.1.2024	Členský poplatok C.I.H.M.	MEDZINÁRODNÁ KOMISIA PRE VOJENSKÚ HISTÓRIU	600,00 €
7.6.2024	Ročný členský poplatok CrossRef	CrossRef-PUBLISHERS INTERNATIONAL LINKING ASSOCIATION, Inc.	170,37 €
23.12.2024	Členský poplatok ICOM na rok 2025	Slovenský KOMITÉT ICOM	543,00 €

Rozpočtová organizácia VHÚ je členom Medzinárodnej komisie pre vojenskú históriu C.I.H.M. za Slovenskú republiku a Medzinárodnej rady múzeí. V hodnotenom období uhradil platbu členského príspevku medzinárodnej inštitúcii C.I.H.M. (Medzinárodná komisia pre vojenskú históriu) vo výške 600,00 €.

V roku 2023 sa VHÚ stalo členom medzinárodnej registračnej agentúry CrossRef, ktorej základným cieľom je umožniť globálnu jednoznačnú identifikáciu a prepojenie vedeckých dokumentov na internete. Členský poplatok na rok 2024 bol vo výške 170,37 €.

V hodnotenom období VHÚ uhradil platbu inštitucionálneho členstva na rok 2025 Slovenskému komitétu ICOM.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2024

1. Vedeckú, vedecko-výskumnú a výskumnú činnosť sústrediť na pokračovanie a rozširovanie vedeckého spracovávanía vojenských dejín Slovenska a Slovákov. Prioritou naďalej zostáva spracovávanía prameňov a dokumentov k jednotlivým zväzkom vojenských dejín Slovenska (III., IV., V. a VI.) formou vydávania edovaných dokumentov. Naďalej pokračovať v realizácii plánovaných vedeckých projektov a vedeckých úloh.
2. Vedecko-výskumnú činnosť v oblasti archívnictva osobitne zamerať na archívne spracovávanía vybraných archívnych fondov a špeciálnych zbierok. Ďalej pokračovať v obsahovom naplňovaní medzinárodného projektu „Svet si pamätá“.
3. Vedeckú spoluprácu s pracoviskami vojensko-historického, archívneho a múzejného zamerania doma aj v zahraničí riešiť na báze spoločných vedeckých projektov a úloh.
4. Spoluprácu na medzinárodnej úrovni naďalej rozvíjať v rámci členstva VHÚ v inštitúciách – Medzinárodný komitét pre vojenskú históriu (ICMH), Pracovná skupina pre štúdium konfliktov (CSWG) a Medzinárodná rada múzeí (ICOM). Pokračovať v plnení medzinárodného projektu „Svet si pamätá 1914 – 1918“.
5. Vykonávať základné odborné činnosti v súlade s § 8 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 168/2024 Z. z., výnosu Ministerstva kultúry

Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty.

6. Vykonávať odborné činnosti v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7.2 Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2024

Vedecká, vedecko-výskumná a výskumná činnosť bola v roku 2024 sústredená na pokračovanie a rozširovanie vedeckého spracovania vojenských dejín Slovenska a Slovákov. Prioritou naďalej zostáva spracovávanie prameňov a dokumentov k jednotlivým zväzkom Vojenských dejín Slovenska (III., IV. a V.) formou vydávania edovaných dokumentov.

Výstupy vo forme monografií, štúdií, inventárov a ďalších vychádzali z vedeckých projektov a hlavných vedeckých úloh plánovaných v Ročnom vykonávacom pláne vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívniectva Vojenského historického ústavu na rok 2024.

Podľa Plánu vydavateľskej činnosti VHÚ na rok 2024 bolo plánovaných celkom 6 monografií, ako aj spracovanie a vydanie Vojensko-historického kalendára VHÚ na rok 2025. Vydaná bola publikácia V. Segeša „Keď rachotili zbrane a zvučali poľnice. Vojny, boje a bitky v našej minulosti od najstarších čias do konca stredoveku“ a druhý zväzok kolektívnej publikácie múzejníkov „Zo zbierok Vojenského historického múzea“. Do tlače boli pripravené dve publikácie, konkrétne práca Miloslava Púčika „Strategický agentúrny prieskum československého vojenského výzvedného spravodajstva (1960 – 1989)“ a Jozefa Bystrického „Pramene k vojenským dejinám Slovenska V./2/1 (Veliteľstvo 1. čs. armády na Slovensku v r. 1944)“. Zvyšné dve publikácie boli posunuté na rok 2025, a to v dôsledku objektívnej absencie archívneho výskumu, ale aj z dôvodu personálnych zmien a znižovania stavov na OVHV VHÚ.

Za rok 2024 boli vydané 4 čísla časopisu Vojenská história - periodika VHÚ pre vojenskú históriu, vojenské múzejníctvo a archívniectvo.

Vo vedeckých domácich i zahraničných časopisoch a zborníkoch bolo publikovaných 20 vedeckých štúdií a 40 odborných článkov.

Výstupy v oblasti vojenskej historickej vedy v roku 2024 budú využité pre ďalší rozvoj a popularizáciu výsledkov vedeckého poznania, s osobitným dôrazom na širokú popularizáciu tých úsekov vojenskej histórie Slovenska, ktoré sú rozhodujúce pre vzdelávanie a výchovu k vlastenectvu.

7.3 Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ v roku 2024

V2 – vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka

BAKA, Igor. Povoynové stíhanie niektorých príslušníkov Zaisťovacej divízie slovenskej armády. In: Hrdinstvo a násilie počas 2. svetovej vojny / Ed.: Katarína Ristveyová. Banská Bystrica: Múzeum SNP, 2023 [vyšlo 2024], s. 27-46.

ČAPLOVIČ, Miloslav. Pamätník Československého armádneho zboru na Dukle v premenách času 1947 – 2022. In: Miesta pamäti druhej svetovej války a jejich proměna / Eds.: Jaroslav Pažout, Marek Syrný. Liberec – Banská Bystrica: Fakulta prírodovědně-humanitní a pedagogická TU v Liberci – Univerzita Mateja Bela, 2024, s. 85-106.

HOLÍK, Peter. Národná kultúrna pamiatka Duklianske bojisko ako súčasť expozície Vojenského historického múzea vo Svidníku. In: Múzejníctvo a zberateľstvo v dejinách Slovenska. / Ed.: Miroslav Nemeč. Ružomberok: Liptovské múzeum, 2024, s. 29-332.

CHORVÁT, Peter. Kauza Pavel Czikora – prípad špionáže v československej armáde. In: Zprávy Včely Čáslavské 6: Publikace byla vydána při příležitosti konání 3. ročníku mezinárodní konference Boj o srdce Evropy. České země a zpravodajské služby, která se uskutečnila k 85. výročí přijetí Mnichovské dohody. Čáslav: Múzejní a vlastivědní spolek „Včela Čáslavská”, 2023 [vyšlo 2024], s. 67-74.

CHORVÁT, Peter. Operations of the Western Allied Air Forces over Slovakia (1944 – 1945). In: War and the City: The Effects of Armed Conflicts on Urban Space and Population: Acta 2023. Volume II: 48th International Congress of Military History 3-8 September 2023 / Istanbul, Türkiye. – Istanbul: Turkish National Defense University – Fatih Institute of Military History Studies, 2024, s. 105-112.

JURKOVÁ, Viera. Erna Eliška Bürgerová. Berlínčanka v boji za Československo. In: Hrdinstvo a násilie počas 2. svetovej vojny. / Ed.: Katarína Ristveyová. Banská Bystrica: Múzeum SNP, 2023 [vyšlo 2024], s. 176-195.

MEDVECKÝ, Matej. Czechoslovak Military Intelligence and Germany 1945 – 1946. In: Kriemann, Hans Peter – Medvecký, Matej (eds.). From Peace to War, from War to Peace: Conflict Initiation and Termination: Implications for Policy Makers: Proceedings of the 20th Annual Conference of the Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group of the Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes, 27 September to 1 October 2021 Košice, Slovakia. – Potsdam: Zentrum für Militärgeschichte und Sozialwissenschaften der Bundeswehr, 2024, s. 123-133.

MEDVECKÝ, Matej: Čs. rozvedka v ére Z. Tomana a O. Valeša. In: Zprávy Včely Čáslavské 6: Publikace byla vydána při příležitosti konání 3. ročníku mezinárodní konference Boj o srdce Evropy. České země a zpravodajské služby, která se uskutečnila k 85. výročí přijetí Mnichovské dohody. Čáslav: Múzejní a vlastivědní spolek „Včela Čáslavská”, 2023 [vyšlo 2024], s. 163-178.

MEDVECKÝ, Matej. Medzi perzekúciou a kolaboráciou: anabáza Kurta Ehrensteina. In: Hrdinstvo a násilie počas 2. svetovej vojny. / Ed.: Katarína Ristveyová. Banská Bystrica: Múzeum SNP, 2023 [vyšlo 2024], s. 196-209.

PÚČIK, Miloslav. Priority operačného agentúrneho prieskumu československého vojenského výzvedného spravodajstva (1960 – 1989). In: Zprávy Včely Čáslavské 6: Publikace byla vydána při příležitosti konání 3. ročníku mezinárodní konference Boj o srdce Evropy. České země a zpravodajské služby, která se uskutečnila k 85. výročí přijetí Mnichovské dohody. Čáslav: Múzejní a vlastivědní spolek „Včela Čáslavská”, 2023 [vyšlo 2024], s. 311-231.

PÚČIK, Miloslav. Rakúsko – záujmový priestor čs. vojenskej rozvedky a jeho vojensko-strategický význam (1960 – 1970). In: Ozbrojené síly a československý štát III / Eds.: Stanislav Polnar, Tomáš Řepa. Brno: Univerzita obrany, 2022, s. 171-192.

SEGEŠ, Vladimír. Prínos profesora Ferdinanda Uličného pre slovenské vojenské dejiny. In: Historik, archivár a univerzitný profesor Ferdinand Uličný '90 / Ed.: Drahoslav Magdoško. - Košice: FF Univerzity P. J. Šafárika, 2024, s. 202-214.

V3 – vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu

BAKA, Igor. Povstalecká obrana v údolí rieky Nitry na začiatku septembra 1944. In: Historie a vojenství. Roč. 73, č. 2 (2024), s. 76-95.

BAKA, Igor. Útek ministra národnej obrany gen. Čatloša z Bratislavy na povstalecké územie na začiatku septembra 1944. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 3 (2024), s. 9-36.

BAKA, Igor – MEDVECKÝ, Matej. Entry of the Slovak Army into the war against the Soviet Union in 1941. In: Review. Institute of National Remembrance. Nr. 5 (2023), s. 283-297.

DZURO, Dušan. Typológia rovnošiat v Československej ľudovej armáde, Československej armáde, Armáde Slovenskej republiky a v Ozbrojených silách Slovenskej republiky. In: Múzeum. - Roč. 70, č. 4 (2024), s. 2-5: fotogr.

DZURO, Dušan. Vojenské pokrývky hlavy v zbierkach Vojenského historického múzea v Piešťanoch. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 173-184.

CHORVÁT, Peter. Ešte k problematike použitia tzv. dunajskej ponorky: Z dôverného elaborátu plukovníka Josefa Klicperu o možnostiach použitia ponorky na československom úseku Dunaja datovaného vo februári 1938. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 1 (2024), s. 137-146.

CHORVÁT, Peter. Frekventant Vojenského vysokoškolského internátu Vít'azoslav Hečko a jeho cesta do a zo Slovenského národného povstania. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 3 (2024), s. 87-95: fotogr.

JURKOVÁ, Viera. Bojová zástava – symbol vojenskej cti a slávy. In: Múzeum. - Roč. 70, č. 4 (2024), s. 6-10: fotogr.

JURKOVÁ, Viera. 30 rokov slovenského vojenského múzejníctva. In: Múzeum. - Roč. 70, č. 4 (2024), s. 42-46: fotogr.

MASKALÍK, Alex: Pomery medzi slovenskými gážistami československej brannej moci po druhej svetovej vojne z pohľadu Úradu štátneho tajomníka MNO generála Mikuláša Ferjenčíka. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 159-172.

MEDVECKÝ, Matej. Stíhanie aktérov udalostí z augusta 1968 na Sliachi. In: Historie a vojenství. - Roč. 73, č. 3 (2024), s. 42-57.

PŮČIK, Miloslav. Operation of Czechoslovak Military Intelligence in Austria: The Intelligence Significance of Austria between 1960 and 1975 (Part 1). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 1 (2024), s. 81-124.

PŮČIK, Miloslav. Operation of Czechoslovak Military Intelligence in Austria: Origin of the Legal Mixed „Průsek“ Residency and its Activity in 1976 – 1989 (Part 2). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 45-92.

PŮČIK, Miloslav. Operation of Czechoslovak Military Intelligence in Austria: Origin of the Legal Mixed „Průsek“ Residency and its Activity in 1976-1989. Fulfilling Intelligence by the End of the 1980s (Part 3). In: Vojenská história, - Roč. 28, č. 4 (2024), s. 45-94.

ŠUMICHRAST, Peter. Povstalecký pilot Rudolf Božík (10. 7. 1920 Hrnčiarovce – 27. 6. 2000 Piešťany). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 3 (2024), s. 96-131.

ŠUMICHRAST, Peter. Elegán so sokolími krídlami. Letecká služba plk. let. Júliusa Trnku. 3. časť (1936). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 4 (2024), s. 121-145.

O1 – odborný výstup publikačnej činnosti ako celok

JURKOVÁ, Viera a kol.: Zo zbierok Vojenského historického múzea II.: Další autori: Blaško, Gabriel; Cuper, Ivan; Čaplovič Miloslav, Danko, Lukáš; Dzuro, Dušan; Hanich, Tomáš; Hattala, Richard; Holík, Peter; Sopčák, Štefan; Váry, Jerguš; Vrábľová, Lenka. - Bratislava: Vojenský historický ústav, 2024. - 319 s.: fotogr., pram. a lit. - ISBN 978-80-69060-02-9.

SEGEŠ, Vladimír. Keď rachotili zbrane a zvučali poľnice. Vojny boje a bitky v našej minulosti od najstarších čias do konca stredoveku. Bratislava: Vojenský historický ústav 2024.- 271 s. fotogr., pram. a lit. ISBN 978-80-69060-04-3.

SEGEŠ, Vladimír – MRVA, Ivan. Tisícročná minulosť: Slováci a uhorské. 2. dopl. vyd. – Bratislava: Perfekt, a.s., 2024. - 502 s.: fotogr., pram. a lit., mp. (1. vyd. Dejiny Uhorska a Slováci, 2012). ISBN 978-80-8226-114-4.

O2 – odborný výstup publikačnej činnosti ako časť knižnej publikácie alebo zborníka

ČAPLOVIČ, Miloslav. Iba pokrytec žiada, aby sa Západ vykašľal na Ukrajinu: V druhej svetovej by Sovietsi bez Západu ťažko prežili (pohľad do histórie). Pokrytectvo / Ed.: Miroslav Pollák. Levoča: OZ Krásny Spiš, 2024, s. 203-208.

DANKO, Lukáš. Recenzia na: PURDEK, Imrich. Naša vojenská symbolika v 20. storočí až po súčasnosť. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2023, 295 s. In: Múzeum. – Roč. 70 (2024), č. 4, s. 69.

DZURO, Dušan. Blúza generálporučíka Pohraničnej stráže. In: Príbeh predmetu. Vol. 4. Udalosti v roku 1989. / Ed.: Iveta Géczyová, Martin Hoferka. Banská Bystrica: Zväz múzeí na Slovensku, 2024, s. 92-93.

PŮČIK, Miloslav. Dejiny Vojenského spravodajstva (1918 – 1989). In: Dejiny Vojenského spravodajstva 1918 – 2024. Publikácia pri príležitosti vzniku Vojenského spravodajstva Slovenskej republiky. Bratislava: VS MO SR, 2024, s. 2-40, 48-50, príl. sprac. Milena Balcová.

PŮČIK, Miloslav. Military Intelligence (1918 – 1989). In: Military Intelligence 1918 – 2024. Publikácia pri príležitosti vzniku Vojenského spravodajstva Slovenskej republiky. Bratislava: VS MO SR, 2024, s. 2-40, 48-50, príl. sprac. Milena Balcová.

VRABLOVÁ, Lenka. Recenzia na: MORAVEC, Roman. Československé vojenské jednotky v ZSSR. Výstroj, ľahká pechotná výzbroj a iný intendačný materiál: I. a II. časť. Turany: P+M, 2021, 291 s. a 483 s. Múzeum.- Roč. 70 (2024), č. 4, s. 69-70.

O3 – odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu

BAKA, Igor. Trpký osud povstaleckých generálov. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 1 (2024), s. 46: fotogr.

BAKA, Igor. Nová branná moc slovenského štátu na sklonku vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 3 (2024), s. 46: fotogr.

BAKA, Igor. Čs. samostatná obrnená brigáda v bojoch pri Dunkerque. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 5 (2024), s. 46: fotogr.

BAKA, Igor. Československí vojaci na Dukle. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 7 (2024), s. 46: fotogr.

BAKA, Igor. Ako bojovali povstalci: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 8 (2024), s. 34-35: fotogr.

BAKA, Igor. 1. čs. armádny zbor pri rieke Ondava a jeho dopĺňovanie. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32 č. 9 (2024), s. 46: fotogr.

BAKA, Igor. Pracovať či bojovať.“ Pracovné jednotky slovenskej brannej moci v rokoch 1944-1945. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 11 (2024), s. 46: fotogr.

BLAŠKO, Gabriel. Vojenský opasok. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 7 (2024), s. 47: fotogr.

- BYSTRICKÝ, Jozef. Východokarpatská operácia. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 2 (2024), s. 46: fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Od Čertižného, Stakčina, Sobraniec a Čopu po riekú Ondavu a Slanské pohorie. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 4 (2024), s. 46: fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Západokarpatská operácia. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 6 (2024), s. 46: fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Prečo sa Povstanie začalo 29. augusta 1944. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 8 (2024), s. 46: fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Prechod jednotiek 1. čs. armádneho zboru na územie Slovenska. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 10 (2024), s. 46: fotogr.
- BYSTRICKÝ, Jozef. Boj pokračoval v horách. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 12 (2024), s. 46: fotogr.
- CUPER, Ivan. Nemecká šrapnelová mína. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 10 (2024), s. 47: fotogr.
- CUPER, Ivan. Raketa M-31 UK. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 3 (2024), s. 47: fotogr.
- ČAPLOVIČ, Miloslav. Za odkazom M. R. Š. vo Francúzsku. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 6 (2024), s. 18-23: fotogr.
- DROBŇÁK, Adrián. Recenzia na: Kober, Jan – Holubec, Stanislav (eds.). Počátky Československé republiky 2. Praha: Academia, 2022, 701 s. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 185-190.
- DZURO, Dušan. Osobný preukaz stotníka Mravca. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 4 (2024), s. 47: fotogr.
- HOLÍK, Peter. Gabčíkovi zlyhal [britský 9 mm samopal Sten Mark II]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 6 (2024), s. 47: obr.
- HOLÍK, Peter. Nemecký tesák model 1934. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 12 (2024), s. 47: fotogr.
- HOLÍK, Peter. Panzerfaust a Margarétka. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 11 (2024), s. 47: fotogr.
- HOLÍK, Peter. Rad Slovenského národného povstania. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 8 (2024), s. 47: fotogr.
- HOLÍK, Peter. Talian v Povstaní [tal. samopal Beretta 38/42]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 9 (2024), s. 47: fotogr.
- HOLÍK, Peter. Úspešný ihlový bodák: [sov. bodák model 1891/30]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 5 (2024), s. 47: obr.
- HOLÍK, Peter. Železný kríž má 210 rokov. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 1 (2024), s. 47: obr.
- JURKOVÁ, Viera. Pamätný odznak Jegorovovej partizánskej brigády. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 2 (2024), s. 47: fotogr.
- MINÁRIKOVÁ, Katarína. Projekt „Svet si pamätá“ a vytvorenie databázy padlých vojakov z obdobia prvej svetovej vojny (1914 – 1918). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 1 (2024), s. 147-152.

PURDEK, Imrich. Vojenská symbolika:

Čestný odznak Ozbrojených síl Slovenskej republiky; Odznak náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky; Vojenský odznak Za pomoc v núdzi; Odznak za bojový kontakt; Štandarda ministra obrany Slovenskej republiky; Štandarda náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky; Štandarda riaditeľa Vojenského spravodajstva; Štandarda riaditeľa Vojenskej polície; Vojenská (bojová) zástava 5. pluku špeciálneho určenia Žilina; Bojová zástava 11. mechanizovaného práporu Martin „Prápor okamžitej reakcie kapitána Jána Francisciho“; Bojová zástava 22. mechanizovaného práporu Michalovce „Michalovský mechanizovaný prápor gen. Mikuláša Markusa“. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 1 – 7, 9 – 12 (2024), s. 37, 31, 31, 31, 29, 37, 29, 29, 29, 29: fotogr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili starí Slovania: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 1 (2024), s. 32-33: obr., mp.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili Frankovia a Avari: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 2 (2024), s. 32-33: fotogr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili veľkomoravskí Slovania: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 3 (2024), s. 32-33: obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili starí Maďari: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 4 (2024), s. 32-33: obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili stredovekí rytieri: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 5 (2024), s. 32-33: obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili rádoví rytieri: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 6 (2024), s. 32-33: obr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili Mongoli zvaní Tataři: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 7 (2024), s. 32-33: fotogr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili v arpádovskom a anjouovskom Uhorsku: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32 č. 9 (2024), s. 32-33: fotogr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili husiti: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 10 (2024), s. 32-33: obr., mp.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili bratrci: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32 č. 11 (2024), s. 32-33: fotogr.

SEGEŠ, Vladimír. Ako vojenčili žoldnieri kráľa Mateja Korvína: Bojovníci a vojaci našej minulosti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 12 (2024), s. 32-33: obr.

ŠEĎOVÁ, Božena. Protinacistická rezistencia na Slovensku v roku 1944 v novodobej historiografii – výberová bibliografia prác publikovaných v rokoch 2003 – 2023. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 3 (2024), s. 147-197.

ŠEĎOVÁ, Božena. Vojenská história Slovenska. Výberová bibliografia XXIX. – 2021. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 4 (2024), s. 178-203.

ŠUMICHRASŤ, Peter. Cesta ku krídlam. Pred 80 rokmi sa pri Zwolle skončil príbeh vojenského pilota Otta Smika. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 32, č. 11 (2024), s. 30-31: fotogr.

11 – iný výstup publikačnej činnosti ako celok

(publikácie, ktoré nemožno zaradiť do kategórie V, O, P, U alebo D)

CHORVÁT, Peter (námet a autor textu) – ČAPLOVIČ, Miloslav (editor) – UHRIK, Andrej (graf. úprava). Pri riekach, jazerách a iných vodách slovenských. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2025. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2024, 14 s.

MEDVECKÝ, Matej – KRTIEMANN, Hans-Peter (eds). From Peace to War, from War to Peace: Konflikt Initiation and Termination: Implications for Policy Makers: Proceedings of the 20th Annual Conference of the Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group of the Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes, 27 September to 1 October 2021 Košice, Slovakia. Potsdam: Zentrum für Militärgeschichte und Sozialwissenschaften der Bundeswehr, 2024, 237 s.

13 – iný výstup publikačnej činnosti z časopisu

(články, ktoré nemožno zaradiť do kategórie V, O, P, U alebo D)

CUPER, Ivan. V Brusnici odhalili pamätník sovietskemu letcovi, gard. por. M. V. Vodolažskému. In: Podduklianske novinky. – Roč. 23, č. 41/24 (2024), s. 9.

ČAPLOVIČ, Miloslav. Dokumentácia vojenského textilu v múzejných zbierkach. Úvodník. In: Múzeum. - Roč. 70, č. 4 (2024), s. 1.

DROBŇÁK, Adrián. Anotácia na: Purdek, Imrich. Naša vojenská symbolika v 20. storočí až po súčasnosť. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2023, 295 s. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 197-199.

CHORVÁT, Peter. Kriminálne múzeum vo Viedni (Wiener kriminal Museum). In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 195.

CHORVÁT, Peter. Anotácia na: Jurková, Viera – Danko, Lukáš. Slováci v rovnošatách 1848 – 2020. pracovný zošit I. Bratislava : VHÚ, 2023, nestr. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 156.

CHORVÁT, Peter. Anotácia na: Zavadil, Radomír: Terénní automobily značek Tatra, Zbrojovka a Jawa. Vojenské automobily s náhonem na všechna kola z let 1936 až 1938. Bučovice : Jakab ublishing, 2023, 52 s. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 160.

CHORVÁT, Peter. Anotácia na: Polnar, Stanislav: Vývoj a proměny československého strategického myšlení. Brno: Univerzita obrany, 2023, 208 s. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 2 (2024), s. 204-205.

CHORVÁT, Peter. Konferencia Ozbrojené síly a Československý stát v Brně. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 162-163.

CHORVÁT, Peter. Konferencia Boj o srdce Evropy. České země a zpravodajské služby. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 163-165.

CHORVÁT, Peter. Vojenské múzeum v Kaunase (Vytauto didžiojo Karo muziejus). In: Vojenská história. Roč. 28, č. 3 (2024), s. 200.

MEDVECKÝ, Matej. Anotácia na: Chorvát, Peter. Lichtenfeld. Jedno meno dva osudy. Bratislava: Marenčin PT, 2023, 254 s. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 154-155.

MEDVECKÝ, Matej. Anotácia na: Rokoský, Jaroslav – Straka, Karel – Chrást, Radim. Armádní generál Jan Syrový. Jeden velký český osud. Český Těšín: Tváře, 2023, 380 s. In: Vojenská história. Roč. 28, č. 3 (2024), s. 214-215.

- MEDVECKÝ, Matej. Anotácia na: Fidler, Jiří. Symbol Ludvík Svoboda. Praha: Euromedia Group, 444 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 4 (2024), s. 204-205.
- MEDVECKÝ, Matej. Konferencia vojenských historikov a expertov vo Viedni. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 3 (2024), s. 201-204: fotogr.
- MINÁRIKOVÁ, Katarína. Anotácia na: Lacková, Jolana. Muž z Gulagu. Praha: Naše vojsko, 2022, 208 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 3 (2024), s. 211-213.
- MINÁRIKOVÁ, Katarína. Anotácia na: Weber, Claudia. Pakt Stalin, Hitler a príbeh vražednej aliancie. Bratislava: Citadella, 2023, 288 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 3 (2024), s. 216-217.
- SEGEŠ, Vladimír. Zomrel profesor Novák. In: Vojenská história. - Roč. 28, č. 2 (2024), s. 191-194.
- ŠEĐOVÁ, Božena. Anotácia na: Zavadil, Radomír: Na obranu republiky. Přemístění československého zbrojního průmyslu na Moravu a Slovensko v letech 1936 – 1938. Praha: Euromedia Group, a. s., 2021, 172 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 1 (2024), s. 159-160.
- ŠEĐOVÁ, Božena. Anotácia na: Zůna, Pavel: Paradigmata vojenské taktiky. B. m. v.: H.R.G. spol. s r. o., 2021, 309 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 2 (2024), s. 202-204.
- ŠEĐOVÁ, Božena. Anotácia na: Umlauf, Eva – Oswald, Stefanie. Číslo na tvojom predlaktí je modré ako tvoje oči. Žilina: Absynt, 2018, s. 245 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 3 (2024), s. 217-218.
- ŠEĐOVÁ, Božena. Anotácia na: Plachá, Pavla: Zpřetrhané životy. Československé ženy v nacistickém koncentračním táboře Ravensbrück v letech 1939 – 1945. Praha: Nakl. Pulchra – Ústav pro studium totalitních režimů, 2021, 493 s. In Vojenská história. Roč. 28, č. 4 (2024), s. 207-208.

Tab.: Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ Bratislava v roku 2024

kód a kategória	domáce výstupy	výstupy v zahraničí
V1 – vedecké výstupy ako celok	-	-
V2 – ved. výstupy ako časť knihy alebo zborníka	5	7
V3 – vedecké výstupy z časopisu	13	3
O1 – odborné výstupy ako celok	3	-
O2 – odb. výstupy ako časť knihy alebo zborníka	6	-
O3 – odborné výstupy z časopisu	54	-
I1 – iné výstupy ako celok	1	1
I2 – iné výstupy ako časť knihy alebo zborníka	-	-
I3 – iné výstupy z časopisu	21	-

7.3.1 Výstavná, prednášková a mediálna činnosť

- „Vojenský historický ústav 1994 – 2024“ – panelová výstava, autori: PhDr. Viera Jurková, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD. Sprístupnená počas podujatia Noc múzeí a galérií v priestoroch VHM Piešťany dňa 18. 5. 2024.
- „Vojenský historický ústav 1994 – 2024“ – panelová výstava, autori: PhDr. Viera Jurková, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., doplnená o výstavu trojrozmerných

zbierkových predmetov a archívnych zbierok, autori: PhDr. Viera Jurková, Mgr. Tomáš Hanich, PhDr. Milena Balcová (VHA). Sprístupnená počas veľtrhu IDEB v bratislavskej INCHEBE v dňoch 14. – 16. mája 2024.

- „Vojenský historický ústav 1994 – 2024“ - panelová výstava o vzniku a vývoji Vojenského historického ústavu v období rokov 1994 – 2024 spracovaná pri príležitosti osláv 30. výročia VHÚ, autori výstavy: plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., PhDr. Viera Jurková. Sprístupnená od júla 2024.
- Počas prezentácie na medzinárodnom veľtrhu IDEB 2024 bola inštalovaná výstava Legionári a prezentácia zbierkových predmetov Mo PN. Výstava, na ktorej sa koncepčne podieľali Mgr. Tomáš Hanich a PhDr. Viera Jurková, v priestoroch výstavniska Incheba a verejnosti prístupná v termíne 14. - 16. 5. 2024.
- Prezentácia ručných palných zbraní používaných na našom území od obdobia druhej svetovej vojny po súčasnosť zo zbierok VHM – Mo PN v priestore 11. brigády Vs OS SR v Nitre.
- Prezentácia 3 kusov veľkorozmerných zbierkových predmetov na 9. ročníku akcie Tankové dni Laugarício - Deň s pozemnými silami OS SR v Trenčianskych Stankovciach. Verejnosti prístupná 28. - 29. 6. 2024.
- Prezentácia veľkorozmerných zbierkových predmetov a ručných palných zbraní používaných na našom území od obdobia prvej svetovej vojny po súčasnosť zo zbierok VHM – Mo PN a SK v rámci osláv 80. výročia SNP v Banskej Bystrici - verejnosti prístupná 28. - 29. 8. 2024.
- Prezentácia veľkorozmerných zbierkových predmetov a ručných palných zbraní používaných na našom území od obdobia druhej svetovej vojny po súčasnosť zo zbierok VHM – Mo PN na spoločenskej akcii Deň ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi - verejnosti prístupná 7. 9. 2024.
- Prezentácia ručných palných zbraní používaných na našom území od obdobia prvej svetovej vojny po koniec druhej svetovej vojny zo zbierok VHM – Mo SK pri príležitosti 80. výročia oslobodenia obce Kalinov – verejnosti prístupná 1. 10. 2024.
- Participácia na dočasnej výstave Hrdinovia odboja – J. Váry, V. Jurková, spolupráca so SNM – Historickým múzeom Bratislava – výstava prístupná od 27. 5. 2022 do 30. 8. 2025.
- Participácia na dočasnej výstave – Príbeh dvojkríža – V. Jurková – spolupráca so SNM – Historickým múzeom – prístupná od 18. 12. 2023 – 30. 9. 2025.

PhDr. Igor BAKA, PhD.

- TA 3, relácia Štúdio TA 3, 80. výročie vylodenia spojencov v Normandii, 5. 6. 2024
- beseda Operácia Overlord – otvorenie západného frontu, Univerzitná knižnica Bratislava, 24. 6. 2024
- TV Markíza, relácia Teleráno, dva vstupy pri príležitosti 80. výročia SNP, 28. 8. 2024

Doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

- Slovenský rozhlas, Rádio Regina, relácia Plná poľná, red. M. Minár, rozhovor na tému „Malá vojna“, 10. 4. 2024, <https://www.mosr.sk/textovy-prepis-relacie-plna-polna-12-aprila-2024/>
- TASR, rozhovor Pred 80. rokmi vzniklo Vojenské ústredie, red. I. Kríž, 27. 4. 2024, <https://www.teraz.sk/magazin/pred-80-rokmi-vzniklo-vojenske-ustredi/790915-clanok.html>
- STVR, Rádio Devín, relácia Symposin, red. M. Michalková, diskusná relácia k 80. výročiu SNP, vysielať 21. 8. 2024
- prednáška Slovenské národné povstanie v novodobých dejinách Slovenska pre

- Vojenskú spoločnosť Karpaty, 28. 8. 2024
- STVR, Rádio Slovensko, relácia Z prvej ruky, red. M. Beránek, rozhovor k 80. výročiu SNP, vysielané 29. 8. 2024
- TA 3, relácia Štúdio TA 3, red. M. Linhart, rozhovor k 80. výročiu SNP, vysielané 29. 8. 2024
- TA 3, relácia Štúdio TA 3, red. M. Košík, rozhovor k 80. výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, vysielané 3. 10. 2024
- Slovenský rozhlas, Rádio Regina, relácia Plná poľná, red. M. Minár, rozhovor o Karpatsko-duklianskej operácii 4. 10. 2024,
<https://www.mosr.sk/textovy-prepis-relacie-plna-polna-4-oktobra-2024/>
- STVR 24, rozhovor k 80. výročiu Karpatsko-duklianskej operácie, red. Vlado Lichvár, vysielané 6. 10. 2024
- TASR – rozhovor Pred 80 rokmi prekročili hranicu v rámci Karpatsko-duklianskej operácie, red. I. Kríž, 6. 10. 2024,
<https://standard.sk/785109/pred-80-rokmi-prekrocili-hranicu-v-ramci-karpatsko-duklianskej-operacie>
- diskusný večer k 80. výročiu Slovenského národného povstania spojený s prezentáciou záverečného dielu trilógie G. Murína Povstanie – 60 dní slovenského národa pre Inštitút ASA a Klub Nového slova, 12. 9. 2024

Mgr. Ivan CUPER

- STVR, Jednotka, Správy RTVS, televízna reportáž o nájdenej munícii z 2. svetovej vojny pri Nižnej Pisanej, red.: Diana Murdziková, 3. 8. 2024
- STVR, Jednotka, Správy RTVS, informovanie o uzavretí Vyhliadkovej veže Dukla, red.: Diana Murdziková, 4. 8. 2024
- STVR, Jednotka, Správy RTVS, televízna reportáž Rusyn FM, Путования з Ладьом / Putovaňa z Laďom, Vyhliadkova veža na Dukli, red.: Ladislav Jasik, 8. 11. 2024
- STVR, Jednotka, Správy RTVS, televízna reportáž o 80. výročí tokajickej tragédie, red.: Róbert Latta, 22. 11. 2024

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

- TA3, Slovensko má bohatú vojenskú históriu. Tri významné udalosti priblížil odborník, red. M. Košík, 7. 2. 2024,
www.ta3.com/clanok/923673/slovensko-ma-bohatu-historiu
- STVR, Rádio Regina Západ, Stred, Východ, Portréty, Predstavujeme zaujímavé osobnosti, ktoré svojou prácou a životom prekročili prah svojho regiónu i Slovenska, 15. 5. 2024, tiež 18. 8. 2024
<https://www.stvr.sk/radio/archiv/1648/2371217>
- Osem slovenských letcov ukradlo Tisovmu režimu štyri lietadlá. Odsúdili ich na doživotie, ale vybojovali slobodu pre svoju vlasť, 8. 6. 2024, <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/713036>
- history.noviny.sk, hosť 24. podcastu, Kde v 1. svetovej vojne bojoval váš predok? Vo Vojenskom historickom ústave to zistíte. 30 rokov Vojenského historického ústavu, red.: V. Tóthová Homolová, 14. 6. 2024,
<https://history.noviny.sk/miesta-historie/935254-kde-v-1-svetovej-vojne-bojoval-vas-predok-vojensky-historicky-ustav-vam-to-povie>
- piešťanský denník.sk, Vence položili ôsmim odvážnym letcom, red.: V. Dusíková, 16. 6. 2024
- STVR, Rádio Regina, Pamätník pre letcov, red.: V. Cigánková, 18. 6. 2024
- STVR, Rádio Regina, Stručne z regiónov, red.: K. Zakuťanská, 18. 6. 2024
- STVR, Rádio Slovensko, Vo Vojenskom historickom ústave vzdali poctu prvým slovenským letcom, ktorí sa pred 85 rokmi ako prví zapojili do zahraničného odboja, red.: V. Cigánková, 18. 6. 2024

- STVR, Rádio Regina Západ, Výročia, história, V Piešťanoch vzdali poctu letcom, red.: V. Cigánková, 19. 6. 2024
- TASR, Od prijatia Deklarácie slovenského národa uplynulo 106 rokov, 30. 6. 2024, https://www.teraz.sk/slovensko/od-prijatia-deklaracie-slovenskeho-na/832605-clanok.html?origin=serp_auto
- STVR, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná – armádny magazín, red.: M. Minár, 5. 7. 2024
- TASR, Súhrn domáceho spravodajstva, Publicistika SNP 80, SNP znamená veľa pre novodobú štátnosť, 13. 8. 2024; tiež [teraz.sk](https://www.teraz.sk), [bleskovky.zoznam.sk](https://www.bleskovky.zoznam.sk); [skolske.sk](https://www.skolske.sk)
- TASR, SNP 80, Mladým treba históriu SNP moderne interpretovať, 18. 8. 2024; tiež [teraz.sk](https://www.teraz.sk), [bleskovky.zoznam.sk](https://www.bleskovky.zoznam.sk); [skolske.sk](https://www.skolske.sk); [regiony.zoznam.sk](https://www.regiony.zoznam.sk)
- Nový čas, [cas.sk](https://www.cas.sk), Na Dukle zatvorili jednu z hlavných atrakcií, 21. 8. 2024
- STVR, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná – armádny magazín, red.: M. Minár, 27. 9. 2024
- [tvnoviny.sk](https://www.tvnoviny.sk), Nadšenci historických lietadiel si zobrali do parády vzácny stroj Lisunov 2, pri práci ich môžu sledovať turisti, red.: P. Sivák, A. Murajdová, 30. 9. 2024
- STVR, Rádio Slovensko, Od jednej z najväčších horských bitiek druhej svetovej vojny uplynulo 80 rokov, red.: A. Gbur, 6. 10. 2024
- STVR, Rádio Slovensko, Včera sme si pripomenuli 80 rokov od jednej z najväčších horských bitiek druhej svetovej vojny, red.: A. Gbur, 7. 10. 2024
- prednáška na odbornom seminári Stanislav a Miroslav Iringhovci – neznámi hrdinovia druhej svetovej vojny, venovanom slovenským účastníkom Varšavského povstania, Západoslovenské múzeum Trnava, 7. 11. 2025
- [noviny.sk](https://www.noviny.sk), Deň vojnových veteránov. Červené maky ako symbol spomienky na prvú svetovú vojnu, red.: P. Hlávek, 11. 11. 2024
- [pnky.sk](https://www.pnky.sk), Koniec bojov prvej svetovej vojny si pripomenuli pri pomníku jej obetiam, 11. 11. 2024
- [tvnoviny.sk](https://www.tvnoviny.sk), Na koniec prvej vojny spomína celý svet vrátane Slovákov, red.: M. Bujna, P. Sivák, 11. 11. 2024
- TASR, Prezident: Sklamanie a frustrácia sú živnou pôdou pre znovuzrodenie totality, 22. 11. 2024; tiež [pravda.sk](https://www.pravda.sk); [slovenskyrozhlas.sk](https://www.slovenskyrozhlas.sk) 25. 11. 2024
- TASR, Pietna spomienka v obci Tokajík, ktorú vypálili nacisti, 22. 11. 2024; tiež [sme.sk](https://www.sme.sk)

Mgr. Peter HOLÍK

- TASR, Vyšný Komárnik navštívili takmer všetci prezidenti od skončenia vojny, red.: Maroš Černý, 23. 3. 2024
- TV JOJ, Noviny TV JOJ, televízna reportáž o návštevách prezidentov na Dukle od skončenia druhej svetovej vojny, red.: Vladimír Jurek, 28. 3. 2024
- STVR, Rádio Regina Východ, rozhlasová reportáž o 79. výročí ukončenia druhej svetovej vojny a Vyhliadkovej veži na Dukle, red.: Marek Gronžel, 8. 5. 2024
- STVR, Slovensko v obrazoch, reportáž o Vyhliadkovej veži na Dukle, red.: Lucia Čižmáriková, máj 2024
- STVR, Správy STVR, televízna reportáž o Vyhliadkovej veži na Dukle, Karpatsko-duklianskej operácii a o tzv. východoslovenských divíziách, red.: Róbert Latta, júl 2024
- STVR, Televíkend, televízna relácia o ceste hrdinov SNP na Dukle, mod.: Martina Kacinová, júl 2024
- STVR, Správy STVR, reportáž o partizánskych skupinách pôsobiacich na území severovýchodného Slovenska, red.: Ondrej Behún, august 2024

- TV Markíza, Televízne noviny, reportáž o oprave nápisov na náhrobných kameňoch vojnového cintorína pri Pamätníku 1. československého armádneho zboru v ZSSR na Dukle, red.: Pavol Sivák, september 2024
- TV JOJ 24, Štúdio 24, reportáž o Karpatsko-duklianskej operácii, mod.: Hana Zavřelová Gallová, 5. 10. 2024
- STVR, Národnostné vysielanie, diskusná relácia o Karpatsko-duklianskej operácii v rusínskom jazyku, red.: Dávid Palaščák, október 2024
- STVR, SK DEJINY, diskusná relácia na tému Prvá svetová vojna v Karpatoch a severovýchodné Slovensko, mod.: Ľubomír Bajanič, 14. 11. 2024

Mgr. Peter CHORVÁT, PhD.

- TA 3, relácia Raňajky, 110. výročie sarajevského atentátu, 3. 7. 2024, tiež https://www.teraz.sk/slovensko/pred-110-rokmi-sa-zacala-prva-svetova/811505-clanok.html?utm_source;
<https://www.teraz.sk/slovensko/pocas-prvej-svetovej-vojny-zahynulo-pri/811518>

Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD.

- RTVS, relácia Reportéri, téma neonacizmus a jeho prejavy, 5. 2. 2024; tiež: <https://domov.sme.sk/c/23277280/najnovsi-prejav-neonacistickej-sceny-vrahovia-sa-spajaju-cez-kontinenty-aby-spustili-rasovu-vojnu.html>
<https://closer.sme.sk/c/23272156/aky-bol-koncert-daniela-landu.html>
- RTVS, relácia Večera s Havranom, téma Slovenskí vojaci na východnom fronte, 10. 3. 2024
- TA3, relácia Štúdio TA 3, rozhovor na tému koniec druhej svetovej vojny, 8. 5. 2024
- TV Markíza, relácia Teleráno, rozhovor k operácii Overlord, 6. 6. 2024
- beseda Operácia Overlord – otvorenie západného frontu, Univerzitná knižnica Bratislava, 24. 6. 2024
- TV Markíza, relácia Teleráno, rozhovor k okupácii ČSSR, 21. 8. 2024

Dr. Miloslav PÚČIK, CSc.

- prednáška Československé vojenské spravodajstvo 1918 – 1990 pre Klub V. S. Karpaty, Panta Rhei, 22. 1. 2024
- RTVS, rozhovor o vojenskej rozviedke ČSEĽA v rokoch, red. V. Minár, 23. 1. 2024, Rádio Regina 26. 1. 2024
- prednáška o čs. spravodajskej činnosti pre Kurz generálneho štábu Vojenského spravodajstva Českej republiky, 6. 2. 2024
- prednáška so zameraním na spôsobilosti vojenského výzvedného spravodajstva pre Kurz generálneho štábu Vojenského spravodajstva Českej republiky, 6. 2. 2024

Dr. Imrich PURDEK, PhD.

- TASR, Účasť SR v misiách a operáciách NATO mala zásadný význam, red.: Ivan Kríž, 27. 3. 2024; tiež <https://www.teraz.sk/slovensko/i-purdek-ucast-sr-v-misiach-a-oper/784266-clanok.html?>
- TASR, Od roku 1999 boli slovenskí vojaci súčasťou prebiehajúcej medzinárodnej mierovej misie SFOR na území Bosny a Hercegoviny a Chorvátska, red.: Ivan Kríž, 17. 4. 2024; tiež <https://www.teraz.sk/slovensko/slovenski-vojaci-posobili-v-zahranicn/784249->

doc. PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD.

- prednáška Kráľovské korunovácie v Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 10. 1. 2024, 30. 1. 2023 (2 x 45 min)
- prednáška Stredoveké vojensťvo na Univerzite tretieho veku UK, 25. 3. 2024 (2 x 45 min)

- prednáška Právo a právny systém v stredoveku na Univerzite tretieho veku UK, 15. 4. 2024 (2 x 45 min)
- prednáška Kráľovské korunovácie v Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 16. 10. 2024 (2 x 45 min)
- prednáška Remeslá a cechy v novovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 30. 10. 2024 (2 x 45 min)
- prednáška Veduty Bratislavy v čase kráľovských korunovácií na Univerzite tretieho veku UK, 29. 11. 2024 (2 x 45 min)
- prednáška Remeslá a cechy v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 4. 12. 2024 (2 x 45 min)
- prednáška Kriminalita a justícia v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 13. 12. 2024 (2 x 45 min)

PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

- Pred 80 rokmi sa začala bitka o Monte Cassino, trvala štyri mesiace, 17. 1. 2024
<https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-80-rokmi-sa-zacala-bitka-o-monte-c/767750>
- Pred 65 rokmi vzlietlo prvé československé prúdové lietadlo Delfín, 5. 4. 2024
<https://www.teraz.sk/slovensko/psumichrast-pred-65-rokmi-vzlietlo-pr/785711>
- Eslovaquia celebra el 8 de mayo el Día de la Victoria sobre el Fascismo, 7. 5. 2024
<https://www.rtvsk.sk/clanky/362464>
- Pripomíname si koniec druhej svetovej vojny. Počtom obetí a svojou krutosťou sa stala najväčšou tragédiou v dejinách ľudstva, 8. 5. 2024
<https://spravy.rtvsk.sk/2024/05/pripominame-si-koniec-druhej-svetovej-vojny-poctom-obeti-a-svojou-krutostou-sa-stala-najvacsou-tragediou-v-dejinach-ludstva/>
- Deň víťazstva nad fašizmom pripomína skončenie druhej svetovej vojny, 8. 5. 2024
<https://www.teraz.sk/magazin/den-vitazstva-nad-fasizmom-pripomin/793164-clanok.html>
- Podpis, ktorý dal bodku za najväčšou tragédiou. Čo presne sa stalo pred 79 rokmi? 8. 5. 2024
<https://www.noviny.sk/slovensko/921595-podpis-ktory-dal-bodku-za-najvacsou-tragediou-co-presne-sa-stalo-pred-79-rokmi>
- TASR, Spojením síl dobra sa poráža zlo: Pred 80. rokmi sa začal deň D, o Normandiu bojovali aj československí vojaci, 5. 6. 2024, tiež
<https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/712711>
- Od Operácie Overlord prešlo 80 rokov: Udalosť, ktorá zmenila výsledok 2. svetovej vojny, 5. 6. 2024
<https://www.cas.sk/clanok/2934137/od-operacie-overlord-preslo-80-rokov-udalost-ktora-zmenila-vysledok-2-svetovej-vojny/>
- Karol III. s politikmi a veteránmi si pripomenuli 80. výročie Dňa D, 5. 6. 2024
<https://www.teraz.sk/zahranicie/karol-iii-s-politikmi-a-veteranmi-si/799920-clanok>
- Britský kráľ si v Portsmouthe uctil účastníkov Dňa D, 5. 6. 2024
<https://svet.sme.sk/c/23340156/britsky-kral-si-v-portsmouthe-uctil-ucastnikov-dna-d.html>
- Vylodenia spojencov v Normandii sa zúčastnili aj Česi a Slováci, 5. 6. 2024
<https://www.teraz.sk/zahranicie/vylodenia-spojencov-v-normandii-sa-zuc/799813-clanok.html>
- Zomrel ako dvadsaťročný a zostali po ňom len dve fotky. Doteraz neznámy slovenský rodák bojoval v Normandii, 5. 6. 2024
<https://domov.sme.sk/c/23336645/zo-zbiniec-emigroval-do-ameriky-andrej-babjak-bol-jediny-slovakom-ktory-bojoval-v-normandii.html>
- Pred 80 rokmi sa začala Operácia Overlord, vylodenie v Normandii, 6. 6. 2024
<https://www.teraz.sk/zahranicie/pred-80-rokmi-sa-zacala-operacia-overl/799790-clanok>

- Checos y eslovacos participaron en el desembarco aliado en Normandía, 6. 6. 2024
<https://www.rtvsk/clanky/365778>
- Nálet na Bratislavu bol úspešný a presný. Hlavný rozhovor. In: HN Magazín. Roč. 10, č. 24 (2024), s. 8-11.
- Útok na Apolku: Spříška leteckých bômb nad Bratislavou. Ako to pred 80 rokmi vnímal svet? 16. 6. 2024
<https://zurnalpravda.sk/neznama-historia/clanok/713865>
- Od prvého bombardovania Bratislavy letectvom USA uplynulo 80 rokov, 16. 6. 2024
<https://www.zivotpo.sk/clanky/clanok/177107/78> tiež:
<https://www.teraz.sk/slovensko/od-prveho-bombardovania-bratislavy-lete/802174>
<https://spravyaktualne.sk/clanok-1931077/od-prveho-bombardovania-bratislavy>
<https://www.news.sk/rss/clanok/2024/06/657330/od-prveho-bombardovania-bratislavy-letectvom-usa-uplynulo-80-rokov/> <https://www.hlavnespravy.sk/od-prveho-bombardovania-bratislavy-letectvom-usa-uplynulo-80-rokov/3528190>
- Pred 80 rokmi padali na Bratislavu bomby. Ani skúsená obrana by taký mohutný nálet neodrazila, hovorí historik, 16. 6. 2024
<https://hnonline.sk/history/2-svetova-vojna/96154715-pred-80-rokmi-padali-na-bratislavu-bomby-ani-skusena-obrana-by-taky-mohutny-nalet-neodrazila-hovori-historik>
- Ďalšia časť cyklu RSI 20 rokov SR v EÚ – Lotyšsko. 16. júna uplynulo 80 rokov od prvého bombardovania Bratislavy americkým vojenským letectvom, 20. 6. 2024
<https://podmaz.sk/podcast/slovensko-dnes-magazin-o-slovensku/2312744129>
- História nepozná činnosť letectva v takom rozsahu ako počas SNP, 24. 8. 2024
https://www.teraz.sk/slovensko/historia-nepozna-cinnost-letectva-v/817729-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm; tiež
<https://www.topky.sk/cl/10/2837065/Vojenska-historia-nepozna-cinnost-letectva-v-takom-rozsahu-ako-pocas-SNP>
- Žiadosť o zahraničnú pomoc SNP prišla v prvých dňoch po jeho vypuknutí, 25. 8. 2024
https://www.teraz.sk/slovensko/ziadost-o-zahranicnu-pomoc-snp-pris/817855-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium; tiež <https://www.topky.sk/cl/10/2837543/Ziadost-o-zahranicnu-pomoc-SNP-prisla-v-prvych-dnoch-po-jeho-vypuknuti>
- Nacisti zastrelili 32 mužov, pred 80 rokmi sa odohral masaker v Tokajíku, 18.11.2024
<https://presov.korzar.sme.sk/c/23412675/nacisti-zastrelili-32-muzov-pred-80-rokmi-sa-odohral-masaker-v-tokajiku.html;> tiež:https://www.epochtimes.sk/nacisti-zastrelili-32-muzov-pred-80-rokmi-sa-odohral-masaker-v-tokajiku_27669.html#google_vignette
- Pred 80 rokmi sa odohral masaker v Tokajíku: Z detailov mrazí dodnes, 18.11.2024
- <https://www.cas.sk/clanok/2983729/pred-80-rokmi-sa-odohral-masaker-v-tokajiku-z-detailov-mrazi-dodnes/2/>
- Krvavá nedeľa. 80. výročie masakru v Tokajíku, 19.11.2024
- <https://www.netky.sk/clanok/krvava-nedela-80-vyrocie-masakru-v-tokajiku-video>

Mgr. Jana ZAŤKOVÁ, PhD.

- RTVS, relácia SK dejiny, téma Prvá svetová vojna a východné Slovensko, september 2024
- STVR, Rádio Slovensko, Príbeh na týždeň, 1. svetová vojna (osudy vojaka), júl 2024

7. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

VHÚ mal na rok 2024 schválený rozpočet a plánované čerpanie finančných prostriedkov na zahraničné pracovné/služobné cesty vo výške 20 474,00 €. V hodnotenom období bolo čerpanie vo výške 17 424,63 €. Boli vykonané tieto zahraničné pracovné cesty (ZPC), resp. zahraničné služobné cesty (ZSC):

- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na pracovnom rokovaní Rady Národného múzea v Prahe, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola aktívna účasť na prednáške pre príslušníkov Vojenského spravodajstva Armády ČR v Prahe, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 19 osôb
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve, vo Vojenskom ústrednom archíve, v Národnom archíve a v Agentúre personalistiky MO ČR v Prahe, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve – Správnom archíve Armády ČR v Prahe a v Moravskom zemskom archíve v Brne, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Maďarskej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom ústave a archíve a v Maďarskej akadémii vied v Budapešti, Maďarská republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Rakúskej republiky – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na 23. ročníku medzinárodnej vedeckej konferencie Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov vo Viedni, Rakúska republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Rakúskej republiky – 4 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bol archívny a knižničný výskum slovacikálnych militárií v špecializovaných archívoch v Štátnom archíve a vo Vojnovom archíve vo Viedni, Rakúska republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Francúzska – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť v delegácii prezidentky SR na oslavách 80. výročia vylodenia Spojencov v Normandii, Francúzsko.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Portugalska – 2 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na XLIX. Medzinárodnom kongrese vojenských historikov v Lisabone, Portugalsko.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na 33. ročníku medzinárodného seminára Česko-slovenskej komisie historikov v Liberci, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na medzinárodnej konferencii Ozbromené sily a československý štát v Brne, Česká republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Belgicka – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola prednáška o Slovenskom národnom povstaní na NATO Special Operations University pre účastníkov NATO SOF Senior Leaders Course v Monse, Belgicko.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Českej republiky – 1 osoba

Cieľom ZSC/ZPC bola návšteva plk. v. v. Štefana Lužicu z dôvodu doplnenia historického svedectva o dianie na letisku Sliač v auguste 1968 v Brne, Česká republika.

- zahraničná služobná/pracovná cesta do Poľskej republiky – 3 osoby
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť na pietnych stretnutiach organizovaných pri príležitosti Dňa hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie a 80. výročia Karpatsko-duklianskej operácie v Nowosielce, Zarsyne a Dukle, Poľská republika.
- zahraničná služobná/pracovná cesta do Holandska – 1 osoba
Cieľom ZSC/ZPC bola účasť v delegácii štátneho tajomníka II. MO SR na spomienkovom podujatí spojenom s odhalením pamätnej tabule generálmajorovi in memoriam Ottovi Smikovi pri príležitosti 80. výročia jeho úmrtia v Zwolle, Holandsko.

VHÚ v hodnotenom období uhradil platbu členského príspevku za rok 2024 medzinárodnej inštitúcii C.I.H.M. (Medzinárodná komisia pre vojenskú históriu) vo výške 600,00 €, v ktorej zastupuje SR, členský poplatok medzinárodnej registračnej agentúre CrossRef vo výške 170,34 €, členský poplatok Zväzu múzeí vo výške 200,00 € a Slovenskému komitétu inštitucionálne členstvo na rok 2025 vo výške 543,00 €.

9. ARCHÍVNA ČINNOSŤ

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, tak aj v roku 2024 bola úlohou vojenských archivárov všestranná starostlivosť o archívne dokumenty, ich odborné a vedecké spracovanie a sprístupnenie, ako aj využívanie na vedecké a iné účely. Okrem súboru činností spojených s ochranou archívnych dokumentov a ich využívaním vykonávali odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov v rámci MO SR. Odborní pracovníci VHA v tejto súvislosti vyriešili 753 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, resp. rozhodnutí o ich vyradení. Na základe vyradovacieho konania prevzali dokumenty od 11 registratúr rezortu v rozsahu 30 archívnych škatúl. Na základe žiadostí vybavili pracovníci archívu spolu 1 409 podaní od domácich a zahraničných žiadateľov. Zároveň poskytli služby 105 bádateľom počas 213 návštev, pričom im predložili 755 archívnych škatúl a 205 inventárnych jednotiek.

Odborní pracovníci VHA plnili aj úlohy spojené s digitalizáciou archívnych dokumentov. Celkovo je k 31. decembru 2024 zdigitalizovaných a verejnosti na webovej stránke <http://ebadatelnavha.vhu.sk/> sprístupnených 38 599 digitálnych objektov dokumentov (viac ako 360 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

9.1 Vedecko-výskumná činnosť – archívne spracovávanie vybraných archívnych fondov a zbierok

A. HLAVNÉ VEDECKÉ PROJETY RIEŠENÉ V ROKU 2024

1. Databáza padlých vojakov z 1. svetovej vojny (1914-1918)

Kód vedeckého projektu: II/1/21-23

Termín plnenia: január 2021 – december 2025

Vedúci: Mgr. Peter Kralčák, PhD.

Riešitelia: PhDr. Milena Balcová, PhDr. Andrea Desille,

PhDr. Katarína Mináriková, Ing. Milan Ondruš,

Mgr. Viktor Gabáni, Mgr. Darina Jurčová-Glinová,

Jarmila Vavrinčíková

Plánovaný výstup: elektronická databáza

Hodnotenie za rok 2024:

Vedecký projekt „Databáza padlých vojakov z obdobia 1. svetovej vojny (1914 – 1918)“ predpokladá prepisovanie 267 vojenských matrík uložených vo VHA Bratislava podľa vopred danej štruktúry. Vyžaduje od riešiteľov okrem poznania základných historických reálií aj jazykové znalosti, pretože matriky sú písané v rôznych jazykoch (slovenský, český, maďarský, nemecký). Výstupom je online databáza vo forme tabuľky s možnosťou fulltextového vyhľadávania podľa zadaných parametrov. Online databáza je k dispozícii verejnosti na stránke www.vhu.sk. Na jeseň 2020 sa začalo s pilotným prepisovaním matrík, aby bolo možné presne stanoviť metodiku a celkovú štruktúru a obsah projektu. V roku 2024 bolo spracovaných 15 matrík.

Celkovo je k 31.12. 2024 spracovaných 97 matrík s 46 774 menami.

2. Československá vojenská rozviedka (1960 – 1990)

Kód vedeckého projektu: II/1/21 – 24

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Vedúci: Dr. Miloslav PÚČIK, CSc.

Spoluriešitelia: PhDr. Milena BALCOVÁ

Plánovaný výstup: V1 – vedecká monografia (vydanie VHÚ, 2025)

Hodnotenie za rok 2024:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

3. Pramene k vojenským dejinám Slovenska – V./3/1; Armádna skupina a Zaisťovacia divízia na východnom fronte (1941 – 1943)

Kód vedeckého projektu: 7/22-25

Termín plnenia: január 2023 – november 2025

Vedúci: PhDr. Igor BAKA, PhD.

Spoluriešitelia: doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc., PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ

Výstup z vedeckého projektu: V1 – edované dokumenty (vydanie VHÚ 2026).

Hodnotenie za rok 2024:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

B. HLAVNÉ VÝSKUMNÉ ÚLOHY RIEŠENÉ V ROKU 2024 (archívnictvo)

1. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky - spisy obyčajné 1941-1944

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2019 – december 2029

Riešitelia: Mgr. Peter KRALČÁK, PhD. (rok 1941), Mgr. Viktor GABÁNI (roky 1942, 1943), PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ (rok 1944)

Plánovaný výstup: Inventár I. časť roky 1941-1942 (vydaný VHÚ v r. 2021), Inventár II. časť roky 1943-1944 (vydanie VHÚ, v r. 2029)

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená podľa plánu.

2. Vojenská stredná škola spojovacieho vojska Nové Mesto nad Váhom 1946 - 1970

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2023 – december 2027

Riešitelia: Ing. Milan ONDRUŠ

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2027)

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha bola po odchode Ing. Ondruša do starobného dôchodku pridelená Mgr. Gabánimu, ktorý na nej začne pracovať vo VR 2025.

3. Stavebné riaditeľstvo V. zboru v Trenčíne 1937-1938**Výskumná úloha**

Termín plnenia: marec 2023 – december 2024

Riešitelia: PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2024)

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha nebola plnená z dôvodu iných úloh, hlavne v súvislosti s prácou v rámci redakcie časopisu Vojenská história a v súvislosti s opravou databázy padlých vojakov z obdobia I. svetovej vojny.

Archívne služby žiadateľom z rezortu obrany SR a z radov civilnej verejnosti***Správne úkony pre fyzické a právnické osoby:***

- zamestnanci VHA spracovali písomné odpovede na 1 409 žiadostí,
- vyrad'ovacie konanie: 753 vybavených žiadostí,
- žiadosti na e-bádateľni – 66 vybavených žiadostí.

Prevažná časť pracovnej agendy VHA okrem vyrad'ovacieho konania sa v hodnotenom období týkala výpisov z kmeňových listov vojakov a poddôstojníkov prípadne vyrad'ovacieho konania.

9.2 Poskytovanie archívnych služieb verejnosti***Konzultácie a obsluha v bádateľni***

- počet návštev v bádateľni	213
- počet bádateľov (pokles fyzických osôb)	102
- počet predložených archívnych škatúl	766
- počet vyhl'adaných a predložených archívnych jednotiek	2 065

Špeciálne zbierky

- počet návštev v špeciálnych zbierkach	13
- počet bádateľov (fyzických osôb)	13

e-bádateľňa VHA

Poznámka: Vzhľadom k ukončeniu služby Google Analytics k 1.7.2024 nie je možné vykázať štatistiku návštevnosti

Bádateľom boli poskytnuté súbory vojensko-historických fotografií, vojenské periodiká, vojensko-odborné a vojensko-historické práce, mapy, spomienky vojenských osôb a ďalšie materiály. Z roka na rok sledujeme nárast záujmu bádateľskej verejnosti o archívne fondy a zbierky Vojenského historického archívu. Stránku navštívili bádatelia zo 48 krajín celého sveta. (Okrem bádateľov zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Spolkovej republiky Nemecka, Francúzska, USA, Veľkej Británie, Srbska evidujeme bádateľov aj z krajín ako Japonsko, Austrália, Guatemala, Paraguay, Filipíny a pod.).

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. PhDr. A. Desille vyhl'adala 494 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a spätne založila 232 ks osobných

spisov a vyhládala 14 ks vojenských predpisov a späťne založila 14 ks vojenských predpisov.

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. Mgr. D. Jurčová-Glinová vyhládala 274 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a späťne založila 464 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a vyhládala 25 ks vojenských predpisov a späťne založila 25 ks vojenských predpisov.

Za účelom vybavovania správnej agendy VHA z. PhDr. M. Balcová vyhládala 12 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a späťne založila 2 ks osobných spisov vojakov a poddôstojníkov.

V roku 2024 vybral Vojenský historický archív za služby poskytované verejnosti sumu v celkovej výške 384,50 €.

9.3 Trvale zabezpečovať ochranu archívnych dokumentov a zbierok

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečovala v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Vedúca referentka bádateľne 2x týždenne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

9.4 Lektorská činnosť

Počas roka 2024 bolo spracovaných 753 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov a rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov. Zároveň boli telefonicky vykonané stovky metodických usmernení súvisiacich so spracovaním návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

Pracovníci VHA vykonávali aj lektorskú činnosť a taktiež odbornú pomoc priamo na pracoviskách administratívnej bezpečnosti v oblasti vyradovania registratúrnych záznamov a v rámci toho odprezentovali zásady vyradovacieho konania a archívnej služby na odbornom kurze správy registratúry a archívniectva, ktoré organizovalo oddelenie správy registratúry MO SR.

9.5 Digitalizácia archívnych dokumentov

Pracovníčky digitalizačného pracoviska digitalizovali archívne dokumenty a zbierky. V rámci svojej činnosti digitalizujú priebežne aj kmeňové doklady vojakov a poddôstojníkov rôznych ročníkov narodenia, ktoré boli použité v bežnej agende a tým vytvárajú ďalšiu zbierku zdigitalizovaných archívnych dokumentov:

- počet naskenovaných fotografií: 12 568 ks (J. Vavrínčiková),
- počet naskenovaných fotografií: 8 879 ks (M. Bobeková).

Okrem toho scanujú vybrané archívne dokumenty a fotografie pre potreby vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti pracovníkov VHÚ (pre potreby Oddelenia vojensko-historických výskumov bolo v roku 2024 naskenovaných 488 ks dokumentov/fotografií).

V priebehu roka 2024 sa naskenovalo spolu 21 447 strán archívnych dokumentov a fotografií.

Celkovo je k 31. decembru 2024 zdigitalizovaných a verejnosti na webovej stránke <http://ebadatelnavha.vhu.sk/> sprístupnených 38 599 digitálnych objektov

dokumentov (viac ako 360 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

Tabuľka: Výkon vybraných odborných činností VHA od 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024

Výkon vybraných odborných činností VHA	Počet
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	-
Počet návštev v bádateľni / špeciálne zbierky	213/13
Počet vybavených žiadostí	1 409
Počet poskytnutých arch. škatúl / arch. jednotiek	766/2 065

10. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Zamestnanci VHM, ktoré v rámci svojej pôsobnosti plní funkciu ústredného vojenského múzea, naďalej pokračovali v zhromažďovaní, odbornom spracúvaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenskej dejiny Slovenska. V rámci odbornej ochrany ošetrili 1 219 ks múzejných predmetov. Okrem toho prekonzervovali 66 ks zbierkových predmetov a čiastočne zreštaurovali 8 ks zbierkových predmetov, a to aj vďaka čiastočnej, ale výdatnej pomoci príslušníkov OS SR. Základné ošetrovanie bolo vykonané na zbierkových predmetoch zaradených do zbierky automobilová technika, tanková, delostrelecká, letecká technika ale aj automatické zbrane, pušky a karabíny. Zo zbierky Letecká technika boli na základe zmluvy o dielo č. VHÚ-38-143/2023 zo dňa 13.12.2023 odovzdané na renováciu do Leteckých opravovní Trenčín a. s. 4 zbierkové predmety, a to konkrétne stíhacie výcvikové lietadlo MiG-23UB, ľahké dopravné lietadlo L-410MA, cvičné prúdové lietadlo L-29 (predsériový) a viacúčelový vrtuľník Mil Mi-24V. Zbierkové predmety boli riadne protokolárne odovzdané obstarávateľom a prevzaté zhotoviteľom prác. Dňa 9. decembra z. Mgr. Jerguš Váry a Mgr. Tomáš Hanich vykonali kontrolu renovačných prác na predmetnej leteckej technike. Zároveň prevzali vykonané práce v LOTN a.s. Spoločne s technickou pomocou OS SR bolo realizovaných niekoľko desiatok prevozov veľkorozmerných predmetov v rámci expozície VHM Mo PN.

Rok 2024 bol v oblasti technickej pomoci VHM Mo PN opäť primárne zameraný na podporu výstavby Haly č. 4 a prípravu zbierkových predmetov predurčených do uvedenej haly. Príslušníci VÚ 8009 Martin vykonali konzerváciu 3 ks zbierkových predmetov - kolesovej a pásovej techniky, konkrétne 9K35M3 S-10M3, PLdvK vz. 53/59 a samohybného raketometu vz.51 za účelom prezentácie na spoločenskej akcii Tankové dni Laugarício 2024 organizovanej pod záštitou náčelníka Generálneho štábu OS SR. Profesionáli previezli niekoľko veľkorozmerných exponátov nadobudnutých na základe prevodu majetku štátu v prospech VHÚ - VHM z ZMS Nemecká do areálu VHM. Príslušníci 11. brigády vzdušných síl z Nitry zabezpečili ošetrovanie predmetov a prípravu priestorov expozície Mo PN pred akciou Noc múzeí a galérií 2024. Profesionálni vojaci od marca 2024 tiež zabezpečujú kosenie a údržbu priestorov v rámci letiska a areálu KSNP. V mesiaci september pomohli príslušníci OS SR s prípravou zbierkových predmetov a čistením areálu pred podujatím Deň ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi. Podieľali sa na ošetrovaní zbierkových predmetov v expozícii Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992 v halách H-4, H-2 a H-1. Okrem čistenia a ošetrovania vystavenej techniky zabezpečovali kosenie a údržbu priestorov vonkajšej expozície. Jednalo sa hlavne o príslušníkov 11. brigády Vzdušných síl Nitra, 53. práporu poľných služieb z Hlohovca a 82. brigády spoločnej podpory v Trenčíne. V mesiacoch október a november 2024

pokračovala príprava expozičných hál a sťahovanie veľkorozmerných zbierkových predmetov v expozícii na letisku Piešťany. Druhý novembrový týždeň pomáhali príslušníci 405. opravárenského práporu Martin so spojzdnením pásovej techniky, napríklad obrneného transportéra OT-810, tankov T-34 a T-72M, ktoré budú súčasťou novej múzejnej haly. S vypratávaním pôvodne leteckého hangáru H-1 výrazne pomohli príslušníci 91. ženijného práporu zo Serede.

Zamestnanci Mo SK spolu s príslušníkmi 14. tankového práporu Trebišov, 65. prieskumného práporu Prešov, 67. roty podpory velenia Prešov, 21. mechanizovaného práporu Trebišov, 21. samohybného delostreleckého oddielu Michalovce, 20. práporu logistiky Prešov, 22. mechanizovaného práporu Michalovce, brigády Vzdušných síl Zvolen a 51. krídla Prešov uskutočnili od polovice marca do konca novembra 2024 celkovo 39 spoločných pracovných brigád. V rámci svojej činnosti sa zamerali na základné ošetrovanie a konzerváciu malorozmerných zbierkových predmetov v depozitných priestoroch a exponátov prezentovaných v Centrálnej expozícii VHM Mo SK. Neoceniteľnú pomoc poskytli vojaci pri presune veľkorozmerných exponátov v Parku bojovej techniky vo Svidníku na nové železobetónové podstavce. Ako prvé sa podarilo premiestniť vo februári 2024 lietadlo Lisunov Li-2 a v jarných mesiacoch aj ďalšie ľahšie predmety ako 152 mm kanónovú húfnicu vzor 1937, gardový mínomet BM 13/16, 57 mm protitankový kanón vzor 1943, atď. Celý presun techniky bol ukončený vojakmi 20. práporu logistiky v mesiaci júl, kedy bola presunutá najťažšia technika ako stredný tank T-34/85, žeriavový tank JT-34 a vyslobodzovací tank VT-34. Súčasne bol na nový podstavec umiestnený aj stredný delostrelecký ťahač AT-S 712, o ktorého renováciu sa v rokoch 2022 a 2023 postarali práve vojaci 20. práporu logistiky. Počas pracovných brigád vykonali vojaci veľké množstvo záhradníckych, údržbárskych a pomocných prác spojených s pravidelnou údržbou areálov Pamätníka a vojnového cintorína sovietskej armády vo Svidníku, areálu múzea vo Svidníku, Vyhliadkovej veže na Dukle, Pamätníka a vojnového cintorína 1. československého armádneho zboru na Dukle (Pamätník 1. ČSAZ na Dukle), v areáli pomníka Míľnik „Volanie“, pomníka ženistov, pomníka na mieste tragickej smrti gen. Jaroslava Vedrala-Sázavského, ktoré sa nachádzajú v Duklianskom priesmyku, a v areáli Pamätníka tokajickej tragédie a Pamätného miesta s pomníkom tokajickej tragédie v obci Tokajík. V spolupráci s odbornými zamestnancami Mo SK sa vojaci výraznou mierou pričínili aj o obnovu nápisov na náhrobných kameňoch Pamätníka 1. ČSAZ na Dukle.

Základné ošetrovanie bolo vykonávané na automobilovej technike (dofúkanie kolies), tankovej, delostreleckej a leteckej technike v rámci expozície Mo PN. V rámci konzervácie bolo vykonané konzervovanie predmetov nadobudnutých na základe bezodplatného prevodu alebo darovacích zmlúv ako aj znehodnotených chladných a palných zbraní vystavovaných na externých akciách. Špecialisti z VÚ 8009 Martin pripravili a nakonzervovali 3 ks veľkorozmerných zbierkových predmetov na 9. ročník Tankových dní Laugaricio. 2 ks pásovej techniky rovnako ošetrili a pripravili pracovníci Military Historical Museum za účelom prezentácie na rovnakej akcii. Prepravu veľkorozmerných zbierkových predmetov zabezpečovali profesionáli OS SR z Multifunkčného práporu Hlohovec. Koncom augusta sa VHM priamo zúčastnilo na 80. výročí SNP v Banskej Bystrici. Za účelom prezentácie VHÚ - VHM na oslavách 80. výročia SNP boli ošetrované ďalšie 3 kusy zbierkových predmetov. 2 kusy pásovej techniky boli prekonzervované a spojzdnené VÚ 8009 v mesiaci november za účelom premiestnenia do novej múzejnej haly H4.

V roku 2024 Mo PN participovalo na spoločenských aktivitách v spolupráci s civilnými organizáciami a inštitúciami, podobne aj s vojenskými útvarmi OS SR. Konanie kultúrno-spoločenských akcií a chod inštitúcií bol počas roku 2024

bez akýchkoľvek obmedzení. Stavebný dozor dňa 18.05.2023 v dôsledku zvýšenej aktivity na stavbe (novej výstavnej haly H-4) neodporúčal pohyb návštevníkov v priestoroch vonkajšej expozície Mo PN, v blízkosti staveniska (bývalého depozitáru ŽD a vstupnej brány). Dôsledkom uvedeného bolo zníženie počtu aktivít v expozíciách Mo PN na minimum. Na základe uvedeného bol areál VHM Mo PN pre návštevníkov otvorený len počas kultúrno-spoločenských akcií Noc múzeí a galérií 2024 a 16. ročníka dňa ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi.

V rámci udržateľnosti projektu Centrum výskumu zbierkových predmetov (ďalej len „CVZP“) VHÚ bolo doplnených na prezentovanie 30 zbierkových predmetov do e-bádateľne VHM a informačných kioskov umiestnených v expozíciách VHM v Piešťanoch a vo Svidníku.

10.1 Komisia na tvorbu zbierok:

Komisia na tvorbu zbierok VHM zasadala v hodnotenom období celkovo šesťkrát. KTŽ mala 17 členov, v priebehu roka sa ustálil počet členov na 14. Spolu bolo predložených 93 návrhových a 2 dokumentačné listy (Mo Piešťany VHM predložilo 76 návrhových listov a 1 dokumentačný list; Mo Svidník VHM predložilo 17 návrhových listov a 1 dokumentačný list).

Mo Piešťany VHM predložilo 8 návrhových listov na zaradenie 59 ks predmetov do pomocného fondu. Mo Svidník VHM predložilo 5 návrhových listov na zaradenie 21 ks predmetov do pomocného fondu. Okrem toho bol za Mo Piešťany VHM predložený 1 návrhový list na zaradenie 1 ks predmetu do materiálu na ďalšie využitie.

Mo Piešťany VHM 77 ks v hodnote 284 375,00 €

- do zbierky číslo III – Pušky a karabíny	2 ks	v hodnote	300,- €
- do zbierky číslo V – Delostrelecký materiál	3 ks	v hodnote	19 000,- €
- do zbierky číslo VI – Tanky a obrnená technika	2 ks	v hodnote	35 000,- €
- do zbierky číslo VII – Letecká technika	2 ks	v hodnote	186 000,- €
- do zbierky číslo IX - Strelivo a náloživo	2 ks	v hodnote	150,- €
- do zbierky číslo X – Spojovací materiál	4 ks	v hodnote	2 800,- €
- do zbierky číslo XII – Ženijný materiál	3 ks	v hodnote	35 000,- €
- do zbierky číslo XIII – Automobilová technika	1 ks	v hodnote	3 000,- €
- do zbierky číslo XIV – Výstrojný materiál	38 ks	v hodnote	2 745,- €
- do zbierky číslo XV – Rady, vyzn., medaily	17 ks	v hodnote	350,- €
- do zbierky číslo XXII – Písomnosti	3 ks	v hodnote	30,- €

Mo Svidník VHM 18 ks v hodnote 7 905,00 €

- do zbierky číslo VII – Letecká technika	3 ks	v hodnote	210,- €
- do zbierky číslo V – Delostrelecký materiál	3 ks	v hodnote	7 400,- €
- do zbierky číslo IX - Strelivo a náloživo	9 ks	v hodnote	145,- €
- do zbierky číslo X – Spojovací materiál	1 ks	v hodnote	125,- €
- do zbierky číslo XIV – Výstrojný materiál	1 ks	v hodnote	20,- €
- do zbierky číslo XIX – Rôzny múzejný materiál	1 ks	v hodnote	5,- €

Použité prírástkové čísla za rok 2024: v Mo Piešťany 2024/00001 P – 2024/00077 P a v Mo Svidník 2024/00001 S – 2024/00018 S.

Počet zapísaných ZP v Mo Piešťany v roku 2024	77 ks	v celkovej hodnote	284 375,- €
Z toho: prevodom	49 ks	v hodnote	107 555,- €
darom	26 ks	v hodnote	820,- €
nákupom	1 ks	v hodnote	156 000,- €
výskumom	1 ks	v hodnote	20 000,- €

Počet zapísaných ZP v Mo Svidník v roku 2024	18 ks	v celkovej hodnote	7 905,- €
Z toho: prevodom	13 ks	v hodnote	1 600,- €
darom	4 ks	v hodnote	305,- €
výskumom	1 ks	v hodnote	6 000,- €

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe Mo Piešťany VHM	104 ks
z toho: darom	94 ks
prevodom	9 ks
výskumom	1 ks
z toho: počet zbierkových predmetov	7 ks
počet predmetov vo fonde materiál na ďalšie využitie (MDV)	0 ks
počet predmetov v pomocnom fonde (PF)	77 ks
počet predmetov v KNIŽNICI	18 ks
počet nespracovaných predmetov	2 ks

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe Mo Svidník VHM	41 ks
z toho: darom	4 ks
prevodom	36 ks
výskumom	1 ks
z toho: počet zbierkových predmetov	18 ks
počet predmetov v pomocnom fonde (PF)	0 ks
počet predmetov vo fonde materiál na ďalšie využitie (MDV)	20 ks
počet nespracovaných predmetov	3 ks

10.2 Vedecko-výskumná činnosť

Výskumná činnosť ako jedna zo základných odborných aktivít VHM Piešťany si kládla za cieľ sprostredkovať poznatky o získaných zbierkových predmetoch. Zamestnanci múzea celkom vypracovali 2 výskumné správy, 2 dokumentačné listy a 93 návrhov na nadobudnutie zbierkových predmetov. V programe DEMZ je k 31. 12. 2024 do 1. stupňovej evidencie zaevidovaných 19 597 zbierkových predmetov a do 2. stupňovej evidencie zapísaných 10 998 zbierkových predmetov.

Pracovníci VHM publikovali dve vedecké štúdie a 13 odborných článkov týkajúcich sa múzejných predmetov. Na webe VHÚ bolo zverejnených 39 odborných článkov v rubrike Zo zbierok VHM. V rámci edičnej činnosti vydali jednu publikáciu.

HLAVNÉ VÝSKUMNÉ ÚLOHY RIEŠENÉ V ROKU 2024 (múzejníctvo)

1. Katalogizácia zbierkových predmetov

Termín plnenia: január 2023 – december 2027

Vedúci: Mgr. Jerguš VÁRY

Spoluriešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ, Mgr. Tomáš HANICH, Mgr. Lukáš DANKO, Mgr. Dušan DZURO, Mgr. Peter HOLÍK, Mgr. Lenka VRABĽOVÁ, Mgr. Ivan CUPER, Mgr. Gabriel BLAŠKO

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexné spracovanie katalogizačných záznamov zbierkových predmetov v katalogizačnom systéme DEMZ v súlade s platnou legislatívou.

Cieľ vedeckej úlohy: múzejné odborné spracovanie zbierkových predmetov

Plánovaný výstup: katalogizačné záznamy predmetov v elektronickom katalogizačnom systéme IS DEMZ (priebežne).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne. Vzhľadom na prechod na nový informačný systém prebehlo v priebehu roka preškolenie zamestnancov.

2. Heslár pojmov v múzejnom tezaure

Termín plnenia: január 2023 – december 2027

Vedúci: PhDr. Viera JURKOVÁ

Spoluriešitelia: Mgr. Jerguš VÁRY, Mgr. Tomáš HANICH, Mgr. Lukáš DANKO, Mgr. Dušan DZURO, Mgr. Peter HOLÍK, Mgr. Lenka VRABĽOVÁ, Mgr. Ivan CUPER, Mgr. Gabriel BLAŠKO

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexné spracovanie autorít v múzejnom tezaure, ktorý je súčasťou elektronického katalogizačného systému DEMZ, ktoré súvisia so spracovávanými zbierkovými predmetmi a vojenskými dejinami Slovenska.

Cieľ vedeckej úlohy: múzejné odborné spracovanie autorít v múzejnom tezaure

Plánovaný výstup: heslár pojmov ako súčasť múzejného tezauru katalogizačného systému DEMZ (priebežne).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne. Vzhľadom na prechod na nový informačný systém prebehlo v priebehu roka preškolenie zamestnancov.

3. Chladné zbrane v zbierkach Mo Svidník VHM Piešťany

Termín plnenia: január 2021 – január 2024

Riešitelia: Mgr. Peter HOLÍK

Charakteristika vedeckej úlohy: kompletný výskum a odborné spracovanie zbierkových predmetov - zbierka I - Chladné zbrane v Mo Svidník.

Cieľ úlohy: múzejné odborné a katalógové spracovanie zbierkových predmetov

Plánovaný výstup: I1 – katalóg (vydanie VHÚ, v r. 2024)

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne. Ukončenie úlohy bolo presunuté na apríl 2025.

4. Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2021 – február 2024

Riešitelia: Mgr. Gabriel BLAŠKO, Mgr. Ivan CUPER, Mgr. Peter HOLÍK, Mgr. Lenka VRABĽOVÁ

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexné katalógové spracovanie zbierkových predmetov vystavených v Centrálnnej expozícii Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914-1945 vo forme katalógu.

Cieľ vedeckej úlohy: múzejné odborné a katalógové spracovanie zbierkových predmetov.

Plánovaný výstup: 1 – katalóg k výstave (vydanie VHÚ, v r. 2024)

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne. Ukončenie úlohy bolo presunuté na apríl 2025.

5. Zo zbierok Vojenského historického múzea II

Termín plnenia: január 2022 – august 2024

Riešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ, Mgr. Jerguš VÁRY, Mgr. Tomáš HANICH, Mgr. Lukáš DANKO, Mgr. Dušan DZURO, Richard HATTALA, Mgr. Peter HOLÍK, Mgr. Ivan CUPER, Mgr. Lenka VRABĽOVÁ, Mgr. Gabriel BLAŠKO

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexné spracovanie vybraných zbierkových predmetov tvoriacich fond Vojenského historického múzea Piešťany formou populárno-náučných článkov.

Cieľ vedeckej úlohy: spracovanie encyklopédie vybraných zbierkových predmetov tvoriacich fond VHM Piešťany

Plánovaný výstup: O1 – publikácia (vydanie VHÚ, september 2024).

6. Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Riešitelia: Mgr. Jerguš VÁRY, Richard HATTALA, Mgr. Tomáš HANICH

Charakteristika vedeckej úlohy: katalógové spracovanie zbierkových predmetov vystavených v stálej expozícii „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992“.

Cieľ vedeckej úlohy: odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu

Plánovaný výstup: I1 – katalóg k výstave (vydanie VHÚ, v r. 2025).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne. Ukončenie úlohy bolo presunuté na máj 2026.

7. Galéria bojových zástav – scenár k výstave

Termín plnenia: január 2023 – december 2024

Riešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ

Charakteristika výskumnej úlohy: spracovanie textovej časti a scenára k výstave, výber predmetov a ich odborné spracovanie

Cieľ vedeckej úlohy: vypracovanie scenára k výstave

Plánovaný výstup: I1 – scenár k výstave (vydanie VHÚ, v r. 2025).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je zrušená.

8. Slováci v rovnošatách. Pracovný zošit pre II. stupeň ZŠ

Termín plnenia: september 2023 – február 2025

Riešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ, Mgr. Lukáš DANKO

Charakteristika vedeckej úlohy: vytvorenie edukačného materiálu pre žiakov 2. stupňa základných škôl zameraného na vzdelávanie v oblasti vojenských dejín Slovenska s využitím vystavených zbierkových predmetov v expozícii Slováci v rovnošatách 1848-2020.

Cieľ vedeckej úlohy: vytvorenie pracovného zošita

Plánovaný výstup: I1 – pracovný zošit (vydanie VHÚ, v r. 2025).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne.

9. Hlavnové zbrane I. Nesená výzbroj jednotlivca a družstva (1954 – 1992)

Termín plnenia: január 2023 – december 2025

Riešitelia: Mgr. Tomáš HANICH

Charakteristika vedeckej úlohy: spracovanie monografie zameranej na problematiku nesej hlavňovej výzbroje jednotlivca a družstva v ČSĽA, ktorá do istej miery kontextovo bude dopĺňať zameranie stálej expozície VHM s ohľadom na malorozmerné zbierkové predmety.

Cieľ vedeckej úlohy: na základe vybraných zbierkových predmetov a dostupných materiálov zmapovanie typov hlavňovej výzbroje jednotlivca a družstva v podmienkach ČSLA.

Plánovaný výstup: O1 – monografia (vydanie VHÚ, v r. 2026).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne

10. Galéria bojových zástav - katalóg

Termín plnenia: január 2025 – december 2026

Riešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexné spracovanie zbierkových predmetov zo zbierky Bojové zástavy, štandardy, vlajky

Cieľ vedeckej úlohy: odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu

Plánovaný výstup: I1 – katalóg (vydanie VHÚ, v r. 2027).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne.

11. Dokumentácia vojenského školstva na Slovensku po roku 1945

Termín plnenia: január 2021 – jún 2027

Riešitelia: PhDr. Viera JURKOVÁ, Mgr. Tomáš HANICH

Charakteristika vedeckej úlohy: čiastkové spracovanie problematiky vojenského školstva na Slovensku zamerané na ich existenciu a činnosť s dôrazom na úlohu vybraných zbierkových predmetov zo zbierok VHM pri dokumentovaní tejto problematiky.

Prehľad vybraných školských a výcvikových pomôcok využívaných na vojenských školách na území Slovenska, ktoré sú súčasťou zbierkového fondu VHM Piešťany.

Cieľ vedeckej úlohy: na základe vybraných zbierkových predmetov a iných dostupných zdrojov a materiálov priblížiť vývoj a činnosť vojenských škôl a prostredníctvom učebných a výcvikových pomôcok poukázať na spôsoby ich využitia pri vzdelávaní a odbornej príprave vojakov.

Plánovaný výstup: O1 – monografia (vydanie VHÚ, v r. 2027).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne.

12. Katalóg delostreleckej munície v zbierkach Mo Svidník VHM Piešťany

Termín plnenia: máj 2023 – december 2026

Riešitelia: Mgr. Ivan CUPER

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexný výskum a odborné spracovanie zbierkových predmetov - zbierka IX. – Strelivo a náloživo v Mo Svidník

Cieľ vedeckej úlohy: odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu

Plánovaný výstup: I1 – katalóg (vydanie VHÚ, v r. 2027).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne.

13. Katalóg pištóli a revolverov v zbierkach Mo Svidník VHM Piešťany

Termín plnenia: máj 2023 – december 2026

Riešitelia: Mgr. Peter HOLÍK

Charakteristika vedeckej úlohy: komplexný výskum a odborné spracovanie zbierkových predmetov - zbierka II. – Pištole a revolvery v Mo Svidník

Cieľ vedeckej úlohy: odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu.

Plánovaný výstup: I1 – katalóg (vydanie VHÚ, v r. 2027).

Hodnotenie za rok 2024:

Výskumná úloha je plnená priebežne.

14. Súpravy zdravotníckeho materiálu používaných Československou ľudovou armádou**Výskumná úloha****Termín plnenia: apríl 2024 – jún 2027****Riešitelia:** Mgr. Dušan DZURO, Mgr. Jerguš VÁRY**Charakteristika vedeckej úlohy:** komplexné spracovanie zbierkových predmetov – súprav zdravotníckeho materiálu zo zbierok VHM**Cieľ vedeckej úlohy:** odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu.**Plánovaný výstup:** I1 – katalóg (vydanie VHÚ, v r. 2027)**Hodnotenie za rok 2024:**

Výskumná úloha je plnená priebežne.

15. Vojenské blúzy britskej proveniencie požívané príslušníkmi 1. čs. armádneho zboru v ZSSR v zbierkach Mo Svidník VHM Piešťany**Termín plnenia: apríl 2024 – december 2027****Riešitelia:** Mgr. Gabriel BLAŠKO**Charakteristika vedeckej úlohy:** komplexné spracovanie zbierkových predmetov vojenských blúz britskej proveniencie požívané príslušníkmi 1. čs. armádneho zboru v ZSSR zo zbierky Výstrojný materiál Mo Svidník**Cieľ vedeckej úlohy:** odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu**Plánovaný výstup:** I1 – katalóg (vydanie VHÚ, 2028).**Hodnotenie za rok 2024:**

Výskumná úloha je plnená priebežne.

16. Československé platidlá (1918-1960) v zbierkach Mo Svidník VHM Piešťany**Termín plnenia: apríl 2024 – december 2027****Riešitelia:** Mgr. Lenka VRABĽOVÁ**Charakteristika vedeckej úlohy:** komplexné spracovanie zbierkových predmetov platidiel požívaných v Československu v rozmedzí rokov 1918-1960 zo zbierky Rôzny múzejný materiál VHM Mo Svidník**Cieľ vedeckej úlohy:** odborné spracovanie zbierkových predmetov vo forme katalógu**Plánovaný výstup:** I1 – katalóg (vydanie VHÚ, 2028).**Hodnotenie za rok 2024:**

Výskumná úloha je plnená priebežne.

10.3 Správa o výpožičných, nájomných a darovacích zmluvách

VHM mal k 31. decembru 2024 uzavretých 59 platných výpožičných zmlúv. Z toho 24 s vojenskými útvarmi („VÚ“), 13 s rôznymi organizáciami a 22 s obcami, resp. mestami. V roku 2024 bolo podpísaných 5 výpožičných zmlúv a 2 dodatky ku zmluve o výpožičke. V rámci kontrolnej činnosti bola vykonaná kontrola u 14 vypožičiavateľov, kde bolo konštatované, že vypožičiavateľ užíva zbierkové predmety v súlade s dohodnutým účelom a vykonáva také ochranné, prípadne ďalšie opatrenia tak, aby nedošlo k zámene, odcudzeniu, strate, poškodeniu alebo zničeniu zbierkových predmetov.

Tab.: Výkon odbornej správy zbierkových predmetov od 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	20 793
Celkový počet prírastkových čísiel	19 927
– Mo VHM Piešťany	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 108
Celkový počet prírastkových čísiel	10 108
– Mo VHM Svidník	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 685
Celkový počet prírastkových čísiel	9 819
Nadobudnuté zbierkové predmety v roku 2024 dovedna VHM	95
Mo VHM Piešťany	77
Mo VHM Svidník	18
Chronologická evidencia – 1. stupeň v roku 2024	95
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe DEMZ – 1.stupeň	19 597
Mo VHM Piešťany	10 108
Mo VHM Svidník	9 489
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe DEMZ – 2.stupeň	10 998
Mo VHM Piešťany	9 918
Mo VHM Svidník	1 080
Vyradenie múzejných predmetov v roku 2024	23
Ošetrovanie zbierkových predmetov v roku 2024 spolu:	1 293
Základné ošetrovanie	
Mo VHM Piešťany	324
Mo VHM Svidník	895
Konzervácia	
Mo VHM Piešťany	26
Mo VHM Svidník	40
Čiastočné reštaurovanie	
Mo VHM Piešťany	5
Mo VHM Svidník	3
Kompletné reštaurovanie	
Mo VHM Piešťany	0
Mo VHM Svidník	0

Návštevnosť expozícií / výstav VHM za obdobie od 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024

Pracoviská VHM	Počet návštevníkov
Expozícia VHM v Piešťanoch	4 850
Expozícia VHM vo Svidníku	18 042
Vyhliadková veža Dukla, od 27. 6. – 31.10.2024	18 891
Spolu	41 783

EXPOZÍCIE:

- expozície VHM v Piešťanoch „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992“ a „Slováci v rovnošatách 1848 – 2020“,
- expozícia VHM vo Svidníku „Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945“,
- expozícia „Duklianske bojisko v premenách času“ vo Vyhliadkovej veži na Dukle.

11. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2024

Prijatím Konceptie rozvoja VHÚ kolégiom ministra obrany SR dňa 12. septembra 2019 sa vytvorili predpoklady pre kvalitatívny posun rozvoja slovenskej vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva, vojenského múzejníctva, odbornej správy majetku štátu, s osobitným dôrazom na ochranu národných kultúrnych pamiatok. Zároveň sa vytvoril predpoklad pre zabezpečenie kvalitnejších pracovných podmienok pre zamestnancov VHÚ, ktorí sa aktívne podieľajú na zvyšovaní historického povedomia nielen zamestnancov MO SR a príslušníkov OS SR, ale aj širokej verejnosti. Jej realizáciou sa skvalitnili podmienky pre odbornú prácu vojenských historikov, vojenských archívárov a múzejných pracovníkov, ktorí sú výsledkami svojej práce nápomocní pri úsilí rezortu MO SR zameranom na zvyšovanie jeho dôveryhodnosti a pozitívnej prezentácie doma aj v zahraničí.

Realizáciou opatrení tvoriacich obsah Konceptie rozvoja VHÚ zameraných na ďalšie skvalitňovanie odbornej ochrany archívnych dokumentov a zbierkových predmetov sa od roku 2020 zlepšili podmienky pre ich odbornú správu. Zároveň sa vytvorili podmienky pre ďalšie skvalitňovanie služieb pri rôznych formách sprístupňovania archívnych dokumentov a zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska v prospech odbornej, ale aj širokej laickej verejnosti všetkých vekových skupín.

12. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort MO SR – ústredný orgán štátnej správy MO SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojensko-historické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, na zapožičanie bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, na zapožičanie historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť a ďalšie.

OS SR: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami.

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hrobách, odškodňovanie, rehabilitácie...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny...), referáty, prednášky.

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych, knižničných a informačných služieb.